

GONIEC KRAKOWSKI 8 Mk.

Redakcja i Administracja: Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7,
Telefon Nr. 2502. P. K. O. Nr. 140.011.

Biuro miastowe administracji: Karmelicka 16, Telefon Nr. 2086

Prenumerata w Krakowie: miesięcznie z odnośnieniem do domu Mk 210— Zamiejscowa Mk 240— Rękopisów Redakcja nie zwraca

Ogłoszenia miejscowe: Wiersz nonparelowy w zwykłych ogłoszeniach Mk 15. — Układ tabelar. Mk 20. — Drobne od wyrazu Mk 5. — Matrymonialne i korespondencja prywatna Mk 7. — Nadesłane Mk 35. — Nekrologi Mk 20. — Komunikaty po kronice Mk 45. — Głosy publiczne i dział ekonom. Mk 50. — Na pierwszej stronie Mk 60. — Ogłoszenia zamiejscowe: Ogłoszenia zwykłe Mk 20. — Nadesłane Mk 45. — Komunikaty po kronice Mk 55. — Na pierwszej stronie Mk 75.

Załączniki przyjmuje się wedle umowy. — Wszelkie komunikaty należy nadsyłać wprost do Administracji. Komunikatów przesłanych Redakcji uwzględniać się nie będzie.

Nr. 145. — Rok IV.

Kraków, środa 1 czerwca 1921.

Redaktor naczelny: Józef Rączkowski.

Pierwsza jaskółka

(fj.) Ruchliwość, jaką od pewnego czasu wykazuje nasza narodowo-demokratyczna reakcja, jest zbyt duża, aby jej nie podejrzewać o jakiś „wielki cel”. Arcybiskup Teodorowicz i poseł ks. Lutosiński nie darmo zapowiedzieli krucyatę, która podobno, między innymi, ma doprowadzić i do zdobycia Krakowa... Jakoż istotnie „wielki cel” tej krucyaty już wylazł przysłowitowym szydłem z worka, w głównym ogonie narodowo-demokratycznej reakcji, w „Gazecie Warszawskiej”.

Tym wielkim celem zjednoczonych z wojującymi klerykałami endecków nie może naturalnie być nic innego, jak obrona „zagrożonych” majątków obszarniczych, a objektem krucyaty oczywiście zagrażająca im — reforma rolna. — Przeciwno temu „szaleńskiemu pomysłowi” wystąpił organ warszawskiej endecji ze „spokojnym” ale głębokim oburzeniem w artykule wstępnym, zatytułowanym pompatycznie „Dzień próby”. Artykuł ten — to pierwsza jaskółka, zwiastująca burzę, jaką endecy zamierzają widocznie rozpętać w Sejmie dla obalenia nienawistnej reformy rolnej.

Artykuł ten na wstępie powołuje się na wiadomość, że główny urząd ziemski wniosł na radę ministrów projekt zmiany ustawy o wykonaniu reformy rolnej z dnia 15 lipca 1920 r. Jest to — zdaniem „Gazety Warszawskiej” — zupełnie zrozumiałe i Sejm będzie musiał zająć się tą sprawą, choćby „u schyłku żywota”, albowiem — jakkolwiek ustawa odnośna w lipcu 1920 r. w Sejmie przeszła jednomyślnie, to jednak stronnictwa prawicowe właściwie się na nią wtedy — nie zgodziły (1). „Stronnictwa umiarkowane wtedy, — tłumaczy „Gazeta Warszawska”, — nie uważały za możliwe, w obliczu nadciągającego wroga, doprowadzać do walki na tle sprawy agrarnej”, teraz się jednak rozmyśliły. Innymi słowy, — bo należy odsłonić tę maskę świętoszkostwa patrioetycznego, — gdy groził najazd, panowie endecy, obrońcy interesów obszarniczych, przycichli, aby chłopomnieć, że ziemię, którą obroni, dostanie na własność, gdy jednak niebezpieczeństwo minęło, znowu głos podnoszą, aby tej ziemi chłopu nie dać..

Naturalnie, że to zrzucenie obłudnej maski „Gazeta Warszawska” usiłuje wytłumaczyć względami rzeczowymi. „W ciągu ubiegłego roku, — pisze, — życie przyniosło wiele gorzkich doświadczeń i ujawniło dowodami doktrynizm (?), naiwność i szkodliwość ustawy lipcowej. Endecy więc mają już zapewne gotową receptę na usunięcie tych szkodliwości i z nią przyjdą na Sejm, który jeżeli „zdoła pójść za głosem rozumu i sumienia”, — zdaniem „Gazety Warszawskiej”, — powinien obalić ustawę. Gdy to się stanie, „obóz radykalny”, któremu „niepodzielnie przypada wątpliwy zaszczyt autorstwa ustawy” endecy „młcząc przeciw niej.. protestowali”, będzie pogłębiony, a sprawiedliwy bóg zjednoczonej reakcji zatryumfuje..

W proroczym przewidywaniu takiego obrotu sprawy, wieszcz „Gazety Warszawskiej”, chcąc decydujące czynniki odpowiednio nastroić, wsiada na największego konia i w taki ton górnym uderza: „Dzień, w którym rząd i Sejm będą decydowały o rewizji ustawy lipcowej, będzie wielkim dniem próby, w którym rząd i Sejm da świadectwo swej dojrzałości umysłowej i moralnej” (?).

Fakt, że można wpadać w takie natchnienie w obronie cudzej czy nawet własnej kieszeni, jest podziwiania godnym polityczno-publicystycznym fenomenem. Wątpimy jednak, czy nawet

Jejny fabryczny skład amerykańskich maszyn do pisania L. C. Smith & Bros, cicho piszących, które królują wśród wszystkich innych — tak się wyrażają dotychczasowi odbiorcy — znajduje się u firmy

Ludwik Aksman, Kraków, Szewska 10. Telef. 32-88.

te natchnione słowa zdolają przekonać większość Sejmu, aby obalała swoją własną uchwałę o reformie rolnej, powziętą w chwili, w której przejęcie pewnych zobowiązań przez Sejm, rząd i klasy posiadające naprawdę zobowiązują. Jaskółce „Gazety Warszawskiej” nie uda się wywołać czy zapowiedzieć burzy. A jeżeli, — na co wskazują pewne symptomy, — część kler-

rykanizmu wojującego obiecała obozowi reakcyjno-obszarniczemu jakiś sukurs w walce przeciwko reformie rolnej, — to należy wyrazić nadzieję, że wśród większości rozumnych żywiołów duchowieństwa zwycięży istotna myśl państwowa i nowoczesna racja stanu, i żywioły te do wystąpienia przeciwko masom ludu wiejskiego pociągnąć się nie dadzą.

Formalne zlikwidowanie przesilenia gabinetowego.

Warszawa. (Telef. M.) Kryzys gabinetowy został w dniu dzisiejszym także pod względem formalnym zlikwidowany. Rada ministrów zwołana na nadzwyczajne posiedzenie stwierdziła zupełną jednomyślnie z prezydentem Witosem, a to w tym kierunku, aby ze względu na ogólną sytuację polityczną nie obstawać przy dymisji rządu. Mimo to są jeszcze pewne trudności do przezwyciężenia. Chodzi o obsadzenie wakujących tek aprowizacji, pracy i spraw zagranicznych, właściwie zaś najbardziej o tę ostatnią.

Rada ministrów nie obstaje przy dymisji.

Warszawa (PAT). Rada ministrów na nadzwyczajnym posiedzeniu, odbytem w dniu 30-go maja, uchwaliła jednogłośnie, ze względu na wytworzoną ogólną sytuację, nie obstawać przy swej dymisji.

Rektor Estreicher nie przyjmie teki ministra spraw zagranicznych.

Warszawa. (Telef. M.) Jak słyhać prof. Estreicher po odbyciu szeregu konferencji z czynnikami miarodajnymi odmówił małą przyjąć ofiarowanej sobie teki Ministerstwa spraw zagranicznych. Według opinii kół politycznych w tych warunkach utrwała się stanowisko wiceministra Dąbrowskiego, jako kierownika ministerium spraw zagranicznych.

Szał prasy reakcyjnej przeciw p. Estreicherowi.

Warszawa. (Telef. M.) Prasa reakcyjna „Gazeta Warszawska” i „Rzeczpospolita” nie czule zaatakowały dzisiaj w nieustannie zjadliwy sposób rektora Estreichera, a uczyniły to na wiadomość, że prof. Estreicher wysuwany jest na ministra spraw zagranicznych. „Gazeta Warszawska” martwi się, iż „Stronnictwa sejmowe pragną widzieć na kierującym stanowisku M. S. Z. człowieka związanego w wojnie światowej wszystkimi niemi z polityką państw centralnych co Polskę zepchnie do roli Grecji”. (1). „Rzeczpospolita” kazała sobie przysłać z Krakowa 100-wierszową depezę, w której wymyśla soczyście prof. Estreicherowi od austrofilów i stańczyków. Pan Stroński obrażony, że jego kandydaturę na ministra aprowizacji prasa potraktowała humorystycznie, rewanzuje się prof. Estreicherowi, utrzymując, że kandydaturę rektora uniwersytetu krakowskiego przyjęta została, z humorem. Protestuje też „Rzeczpospolita”, jakoby marszałek Trampczyński miał telefonicznie porozumieć się w sprawie powierzenia mu teki. Marszałek się tego wyplera, zresztą zupełnie słusznie, gdyż z prof. Estreicherem porozumiewał się poseł Baworowski, przyjaciel polityczny pana Estreichera.

Gwałtowne ataki Niemców.

Góra św. Anny głównym punktem ataków. — Odparcie ataków na Bytom, Zabrze, Katowice i Tarnowskie Góry.

Warszawa. (Telef. M.) Z Sosnowca telegrafują: Po krótkotrwałym uspokojeniu Niemcy, mimo rozejmu, ponowili gwałtowne ataki. Szczególnie silnie zaatakowali oni górę św. Anny, ostrzelując ogniem artyleryj powstańców. Wzdłuż całego brzegu Odry toczą się krwawie zacięte walki.

Warszawa. (Telef. M.) Oddział Stostruplerów niemieckich usiłował spaść do Bytomia, Zabrze, Katowic, Tarnowskich Gór, posługując się karabinami maszynowymi i granatami ręcznymi. Powstańcy odparli Niemców.

Warszawa. (T. M.) Bytom stał się terenem krwawych walk. Niemcy strzelali w ulicach z okien do Francuzów. Przez ulice miasta nie można przejść. Bojówki niem. rzuciły się także na dworzec w Bytomiu, chcąc go wyrwać z rąk powstańców. — Walka trwa dotąd.

Rozejm bez gwarancji.

Warszawa. (T. M.) W kołach powstańczych na Górnym Śląsku uważano wartość rozejmu za problematyczną, gdyż formalnie rozejm nie został podpisany przez obie strony, tylko oparty jest na pewnego rodzaju gwarancji wojsk koalicyjnych, że Niemcy nie będą atakowali o ile polska strona nie wystąpi zaczepnie.

Odezwa powstańców do żołnierzy niemieckich.

Warszawa. (E. E.) Robotnicy, żołnierze powstańcy na Górnym Śląsku ogłosili odezwę do żołnierzy niemieckich głoszącą, że powstańcy nie walczą przeciw narodowi niemieckiemu, lecz o wolność polityczną i społeczną. Walcząc przeciwko powstańcom, żołnierze niemieccy bronią kapitalizmu. Walka na G. Śląsku prowa-

dzona przez powstańców przeciwko uciskowi kapitalistów niemieckich.

Komunikat powstańczy z dn. 30 maja.

Bytom. (E. E.) Główna kwatera, Niemcy, pomimo deklaracji złożonej komisji międzysojuszniczej o wstrzymaniu kroków zaczepnych, atakują w dalszym ciągu. Na odcinku północnym w rejonie **Boroszowa kościół św. Anny** (powiat oleski), **Oleśna, Wachowa, zaatakowali** Niemcy nasze placówki. **Atak odparto.** Na odcinku **Młyna Magda, Młyna Szymały, Młyna Stanice, oddziały grupy Lincskiego, odparły wszędzie ataki nieprzyjaciela, zadając mu ciężkie straty.** Na odcinku środkowym i południowym nieprzyjaciel ostrzeliwał nasze posterunki ogniem z karabinów maszynowych i artylerii. **Podpisano Lubieniec, szef sztabu.**

Szczegóły dalszych walk.

Bytom. (East Express) Dzienniki niemieckie „Offener Nachrichten”, „Breslauer Nachrichten”, „Schiessisch. Zeitung” i inne podają następujące wiadomości o położeniu na froncie górnośląskim: **W powiecie raciborskim nad Odrą trwa ożywiona działalność bojowa w okolicy Koźla.** Artyleria powstańcza ostrzeliwała pozycje niemieckie. **W rejonie grupy północnej powstańcy ostrzeliwują Radów i Łakę z dział 10 i pół cm., ustawionych w pobliżu Dembowic.** Siły niemieckie na północy i południu od Oleśna zmocniły się znacznie. Niemcy zajęli **Chruszowice** w powiecie opolskim. Izbiiska zostały zajęte ponownie przez powstańców po krótkiej walce, o której wyniku rozstrzygnął ogień flankowy artylerii powstańczej.

Śmierć Polakom i Francuzom.

Sosnowiec. (Orient) W Gliwicach, Bytomiu, Katowicach i Zabrze Niemcy spowodowali wojska koalicyjne, dopuścili się szeregu ekscesów i napadów na oficerów i żołnierzy francuskich. Wśród okrzyków „Śmierć Polakom i Francuzom”, **zaburzenia uliczne, w czasie których strzelali do Polaków i żołnierzy francuskich, z których kilku zostało zabitych, zostały stłumione przy pomocy ant pancernych.** Demonstracje owe są próbą sił Orgeschu, który wyczekuje odpowiedniej chwili, by przy pomocy korpusów ochotniczych rozbroić wojska koalicyjne i zaplanować nad sytuację.

Posiedzenie konferencji Rady ambasadorów.

Warszawa. (T. M.) Według informacji otrzymanych tutaj z Paryża, przebieg posiedzenia konferencji ambasadorów obradujących nad propozycją Parcival-Marini w sprawie oddania niektórych powiatów śląskich Polsce i Niemcom był następujący: Przedstawiciel Francji ambasador **Cambon** oświadczył, że byłoby dziwnym przyjmowanie podobnej propozycji skoro powstańcy polscy wyrazili zgodę na ustępstwa. Po dość żywej wymianie zdań postanowiono zażądać od komisji międzysojuszniczej w Opolu wyjaśnić co do kilku praktycznych kwestii związanych z projektem Parcival-Marini.

Pytania postawione komisji alianckiej.

Warszawa. (T. M.) W oficjalnych kołach francuskich przyznają, że do środy bieżącego tygodnia komisja międzysojusznicza w Opolu odpowie na pytania postawione przez radę ambasadorów. W tym dniu dyskusja nad propozycją Parcival-Marini będzie mogła być wznowiona w Radzie Najwyższej. Główne pytania postawione komisji opolskiej są następujące: 1) Jaka jest liczba i jaki jest stan moralny wojsk Korfanteo, 2) Czy Niemcy wstrzymali swoje przygotowania, oraz jaka jest liczebność i stan niemieckich oddziałów Hoefera, 3) Czy komisja koalicyjna w Opolu w dalszym ciągu zamierza zająć przez wojska koalicyjne neutralny między frontami polskim a niemieckim?

Dalsze niebezpieczeństwo angielsko-włoskiej koncepcji.

Warszawa. (T. M.) Angielsko-włoski plan przewidywany na Śląsku ma dla Polski — jak stwierdzają tutejsze koła polityczne — jeno jeden fatalny skutek. Oto przez natychmiastowe oddanie pod naszą administrację pow. pszczyńskiego i rybnickiego centralny obwód przemysłowy, pozostający nadal pod okupacją aliancką, miałby 315 tysięcy głosujących za Niemcami, a 280 tys. za Polską.

Włoski projekt jeszcze nieujawniony.

Warszawa. (PAT). Poselstwo włoskie zwraca uwagę opinii publicznej na to, że rozpowszechniane obecnie i zamieszczane w prasie wiadomości o włoskim projekcie podziału Górnego Śląska są **nieścisłe, a temsamem mylne są wnioski na tych wiadomościach oparte. Prawdziwy projekt włoski nie jest dotychczas ujawniony.**

Projekt komisji rzeczoznawców.

Paryż. (E. E.) „Temps” ustala punkt widzenia rządu francuskiego w sprawie uregulowania zagadnienia górnośląskiego. Zapatrywania rządu francuskiego w tej kwestii zostały przedłożone rządowi angielskiemu. **Rząd francuski zgadza się w zasadzie z rządem Wielkiej Brytanii na zwołanie w najbliższym czasie konferencji Rady Najwyższej w Boulogne, ale aby Rada Najwyższa mogła dokonać tego pożytecznego i niezbędnego zadania — porządek na Górnym Śląsku musi być przywrócony.** Dopóki bandy niemieckie powstańcom grozić będą nieustannymi starciami, nie będzie można nawet myśleć o rozwiązaniu sprawy G. Śląska w taki sposób, aby obydwie strony rozwiązanie to uznały. Obecnie można mieć nadzieję, że stanowisko pojednawcze, zajęte przez powstańców, oraz przybycie posiłków angielskich przyczynia się i przyspiesza uspokojenie kraju. Wobec niemożności powzięcia przez komisję międzysojuszniczą zgodnej propozycji w sprawie granicy niemiecko-polskiej na G. Śląsku, można powierzyć zbadanie tej sprawy międzysojuszniczej komisji **rzecznawców, złożonej z prawników, dyplomatów i wojskowych, mającej siedzibę w Paryżu. Termin 14-dniowy uważany jest za dostateczny, dla ukończenia prac komisji, bowiem wszystkie dokumenty są już zgromadzone.** Komisja rzeczoznawców przedłożyłaby Radzie Najwyższej swoją opinię w sprawie ustalenia granicy niemiecko-polskiej z uzupełnieniem klauzuli traktatu, wyników głosowania, oraz warunków geograficznych i ekonomicznych. Wówczas konferencja Rady Najwyższej mogłaby przynieść istotną korzyść, gdyż sprawozdanie rzeczoznawców pozwoliłoby jej na powzięcie decyzji z zupełną znajomością rzeczy, a przywrócenie porządku na G. Śląsku zapewniłoby uszanowanie zarówno przez Polskę, jak i przez Niemcy, orzeczenia Rady Najwyższej. Taką jest procedura rozwiązania sprawy G. Śląska, proponowana przez rząd francuski, który zwrócił się do rządu angielskiego o jej przyjęcie.

Paryż. (PAT). Rząd angielski zgodził się na utworzenie komisji rzeczoznawców dla zbadania

Każdy czytelnik „Gonca Krak.” może zostać milionerem,

Bon szczęścia Nr. 10.

Nazwisko i adres:

Bon ten należy wyciąć i przechować. Bonny od Nr. 1 do 50 uprawniają przesyłającego(cą) do uzyskania jednego losu w premiom losowym **10 milionówek „Gonca Krakowskiego”.**

sprawy Górnego Śląska, jednakże wyraził poglądy, że komisja powinna działać na terenie Górnego Śląska i powinna być wyznaczona w tym tygodniu przez Radę Najwyższą, która się zebrała powtórnie później celem oparcia decyzji na wynikach badań rzeczoznawców.

Osobna moneta górnośląska.

Warszawa. (T. M.) Sprawa monetarna na Górnym Śląsku ma być w najbliższych dniach załatwiona przez wprowadzenie własnej monety górnośląskiej. Moneta ta ma być oparta na relacji franka francuskiego.

Nowa dyslokacja wojsk koalicyjnych.

Warszawa. (T. M.) W układach zawartych postanowiono, że wojska angielskie obsadzą północną część, włoskie środkową, a francuskie południowo-wschodnią część Górnego Śląska.

Rosya wobec Górn. Śląska.

Ryga. (T. M.) Joffe w rozmowie z przedstawicielami dziennika „Nowyj Put” oświadczył w sprawie konfliktu górnośląskiego co następuje:

Kwestya może obchodzić Rosję o tyle tylko, o ile wypadki na Górnym Śląsku mogłyby wywołać nową wojnę w Europie. Oczywiście w takim wypadku Rosya nie mogłaby pozostać obojętną.

Niemcy znęcają się nad polską ludnością.

Mordowanie jeńców polskich.

Oświęcim. (Orient) Jak z zeznań jeńców niemieckich wynika, wszyscy żołnierze niemieccy przed wymarszem na front otrzymują od swoich dowódców **rozkaz bezwzględniego obchodzenia się z jeńcami polskimi, grabienia majątku polskiego.** Niektórzy z dowódców niemieckich w swej dzikiej nienawiści do Polaków, zachęcają żołnierzy nawet do **mordowania jeńców i ludności polskiej.** Stwierdzając raz jeszcze, że w walkach na G. Śląsku biorą udział żołnierze Reichswehry i oficerowie armii regularnej, jeńcy ci zeznają następujące szczegóły: Na jednym z odcinków Góry św. Anny **por. Heintze, dowódca komp. niemieckiej, wydał rozkaz rozstrzeli-**

wania jeńców polskich. Wszystkich Polaków w wieku od lat 15, zamieszkałych na lewym brzegu Odry Niemcy wywożą do **Wrocławia i innych miast niemieckich.** Jeńcy ci jako świadkowie zeznają, że **wszystkich internowanych Polaków bije się w barakach do utraty przytomności i życia.** Okrutny ten los spotyka wszystkich robotników, wólcian i księży narodowości polskiej. Zeznania jeńców niemieckich potwierdzają reemigranci powracający z Ameryki do Polski przez Wrocław. Wielu z nich było świadkami strasznego znęcania się Niemców nad internowanymi Polakami na stacjach kolejowych i we Wrocławiu.

Legion ukraiński po stronie Niemiec.

Władze czeskie przepuszczają ochotników niemieckich na Górny Śląsk. — Ukraiński Legion pod opieką Czech.

Gieszyn. (Orient) Władze czeskie, jakkolwiek oficjalnie nie popierają akcji werbunkowej na rzecz Niemiec, **tolerują jednak masowo przekraczanie granicy czesko-niemieckiej przez ochotników niemieckich i żołnierzy ukraińskich.** b. republiki zach. ukraińskiej, którzy pod naporem ofensywy polskiej schronili się w swym czasie z gen. Krausem na terytorium czeskie. Stwierdzono, że wśród tych oddziałów ukraińskich, przebywających na terenie Chechosłowacji, prowadzona jest **przez agitatorów Petruszewicza agitacja, skierowana przeciwko Polsce na rzecz Niemiec.** Oddziały te doskonale wykwapowane miałyby po zreorganizowaniu odejść do Niemiec, a następnie **po sformowaniu w legion ukraińsko-rosyjski — na front śląski,**

przeciwko Polakom. Masowe przekraczanie granicy czesko-niemieckiej przez Ukraińców i Rosyan przebywających na terytorium czesko-słowackim wskazuje, że władza wyżej podana zasługuje na bacniejszą uwagę.

Oświęcim. (Orient) Na froncie południowym G. Śląska stwierdzono działalność ochotniczego korpusu Sued-Ost, którego pewna część ludzi (około 1000) rekrutuje się z **Hulczyna i Boratka,** z terytorium czeskiego. **Posterunki czeskie przy przekraczaniu granicy czesko-śląskiej przez niemieckich ochotników nie czynią żadnych trudności, skutkiem czego n. p. w Kopytowie (obok Olzy) daje się zauważyć znaczny przyrwył ochotników niemieckich z czeskiego terytorium.**

Austria będzie obsadzona

Paryż. (East Express Radio). Gdański korespondent „Eclair” donosi, że koalicyja obsadzi wojskami całą Austrię w razie dalszego trwania akcji dążącej do połączenia się z Niemcami. Włoski obsadziliby Tyrol i Salzburg, Jugosławia Karyntę i

Styrę, Czechosłowacy pozostałe terytorium Austrii. Równocześnie ustanowionaby była koalicyja na akcja finansowa i odbudowa kraju. — Także „Nowojorski Herald” wskazuje na możliwość obsadzenia przez Włochów Villach, oraz na możliwość zastosowania sankcyj innych jak zatrzymanie kredytu i t. p.

Cziczeryn organizuje nową wojnę światową.

Tajna nota do przedstawicieli sowieckich. — Za 6 miesięcy sowiecy będą gotowe do wojny.

Paryż (PAT). W. B. K. „Vie Socialiste” zamieszcza dokładny tekst tajnej noty, którą wysłał Cziczeryn dnia 6 lutego 1921 do zastępców sowieckich za granicą. Cziczeryn poleca w tej nocie sowieckim zastępcom wywołanie ogólnej wojny w całym świecie. Musimy teraz rozpocząć, — mówi nota, — użytkowanie narodowych konfliktów dla naszych celów. Sprzeczne interesy Węgier i ich sąsiadów muszą doprowadzić do konfliktu, który pozwoli także wciągnąć Włochy i który pomógłby wywołać ogólnie europejski konflikt. Aktywna czynność naszych zastępców ma pójść w tym kierunku, aby wzmożnić i powiększyć jeszcze narodowe spory. Na wypadek wojny ustroj nasz bezwzględnie by się poprawił. Intenzywna i zręczna praca musi wypadek ten przyspieszyć. W obecnej chwili potrzebujemy jeszcze czasu, aby się należycie przygotować, ale za 6 miesięcy będziemy już gotowi i wtenczas nie będzie więcej czasu do stracenia.

— 8 —

Aresztowanie centralnego komitetu komunistycznego w Łotwie.

Ryga. (Orient). Zapoczątkowana w dn. 22 bm. wielka obława na komunistów już po kilku dniach dochodzeń dała nadzwyczajne rezultaty. Aresztowano w pełnym składzie centralny komitet łotewskiej partii komunistycznej. Dochodzenia wykazały, że kierownictwo ruchu komunistycznego na Łotwie spoczywało w rękach przedstawicielstwa sowieckiego. Władzom łotewskim udało się aresztować jednego z miejscowych komunistów bezpośrednio po otrzymaniu przez niego pakietu z pieniędzmi i literatury agitacyjnej od sekretarza misji sowieckiej na Łotwie. Ustalono również, że większa część literatury nielegalnej oraz pieniądze były systematycznie przewożone przez kuryera dyplomatycznego przedstawicielstwa sowieckiego w Rydze. Ogółem aresztowano w Rydze 70 komunistów, a 7 zabito w walkach. Skonfiskowano drukarnię oraz 280 pudów czcionek przywiezionych z Pskowa. Jednocześnie odbywają się liczne aresztowania komunistów na prowincyi.

Parlament irlandzki.

Dublin. (E. E. Radio) Wyboły do parlamentu irlandzkiego dały rezultat: unionistów 40, nacjonalistów 6. sinieistów 6. Rząd angielski zamierza oprzeć się na partjach ugodowych i współdziałaniu załatwić kwestye sporne.

Kapitał angielski dla polskiej nafty.

Warszawa. (T. M.) Na międzynarodowym kongresie ekonomicznym w Lizbonie, którego zamknięcia dokonano obecnie, jeden z delegatów angielskich Sir Wattson Rotherford, członek Izby gmin, wybitny przemysłowiec naftowy, złożył polskiemu Radziszewskiemu propozycję eksploatacyi polskich terenów naftowych i oświadczył, że kapitał angielski pragnie pracować w Polsce. Pos. Radziszewski zakomunikuje tę propozycję, jak również inne analogiczne propozycje Rządowi polskiemu.

Plebiscyt w Solnogradzie.

Wiedeń. (E. E.) Dzisiejsze głosowanie ludowe w Solnogradzie miało przebieg wspaniały. Odbywało się w zupełnym spokoju. Wszyscy obywatele Tyrolu i Bawaryi przybyli osobnymi pociągami. W całym mieście ilość głosujących wynosiła 23.700, z tego 20.350 opowiedziało się za przyłączeniem do Niemiec. W całym kraju ilość głosujących wynosiła 126.000. Z tego głosowało 86 proc. za przyłączeniem do Niemiec. Ludność uważa głosowanie to za obowiązujące, chociaż zarządzane prywatnie przez stronnictwa.

Wstrzymanie transportów jeńców rosyjskich.

Rosya nie dotrzymuje umowy o repatriacyi.

Warszawa (PAT). Biuro prasowe ministerstwa spraw zagranicznych komunikuje, że ze względu na trudności, robione przez rządy rosyjskiej i ukraińskiej Rzeczypospolitej rad przy wykonywaniu układu o repatriacyi i z uwagi na to, że pomimo usłowań delegacyi polskiej w komisjach mieszanych repatriacyjnych w Moskwie i Warszawie, strona przeciwna nie wysłała jeszcze do kraju odpowiedniej ilości transportów z więźniami internowanymi. W dniu 28 maja prezes delegacyi Rzeczypospolitej polskiej w komisji mieszanej do spraw repatriacyi w Warszawie wystosował do delegacyi rosyjsko-ukraińskiej pismo następującej treści: Dnia 28 maja 1921 r. Powołując się na list nasz z dnia 24 b. m., domagający się od panów według artykułu 16, 17 i 18 uporządkowania ilości i kategorii wysyłanych z Rosyi osób, podających pod artykuł I, układu o repatriacyi w określonym terminie, mam zaszczyt zakomunikować panu, że aczkolwiek od chwili ukonstytuowania się komisji do spraw repatriacyi upłynęło już 4 tygodnie, w dniu 27 b. m., jednakże stan faktyczny po dzień dzisiejszy przedstawia się jak następuje: Polska strona komisji mieszanej wysłała 21.641 osób do Rosyi, rosyjsko-ukraińska strona komisji mieszanej wysłała 11.582 osób do Polski. Z powyższego wynika, że stwierdzony przez nas od samego początku akcji repatriacyjnej niedobór ze strony dele-

gacyi rosyjskiej i ukraińskiej, który wynosił 9.835 osób, niedostarczonych do równej liczby, zamiast zmniejszyć się, wynosi obecnie 10.064. Niezależnie od tego nie został dotąd uruchomiony ani jeden transport osób cywilnych, wbrew artykułowi 26 układu o repatriacyi. Wobec powyższego stanowiska panów, delegacya polska opierając się niezmiennie na wzajemności i widząc bezskuteczność swoich pisemnych przypomnień, czuje się zmuszona, zgodnie z uprzedzeniem panów w tej sprawie, do wydania zarządzenia o wstrzymaniu ruchu transportu jeńców wojskowych aż do chwili konkretnej i wyraźnej odpowiedzi delegacyi rosyjsko-ukraińskiej, popartej rzeczowymi dowodami, która by nas przekonała, że delegacya rosyjsko-ukraińska pragnie wypełnić i wypełnia układ o repatriacyi, gdyż dotychczas wszystkie pozory wykazały, że tylko polskiej stronie zależy na ściślejszym wykonaniu traktatu. W wykonaniu powyższego ruchu transportowy jeńców rosyjskich rozkazem sekcji jeńców i internowanych przy ministerstwie spraw zagranicznych dnia 27-go maja został wstrzymany na całym terytorium państwa polskiego. Cała odpowiedzialność więc za opóźnienie powrotu jeńców bolszewickich do ojczyzny spada w ten sposób na stronę rosyjsko-ukraińską. Prezes delegacyi polskiej: podpisany **Korcak**; delegat ministerstwa spraw zagranicznych podpisany: **Skrzyński**.

Stany Zjednoczone przeciw komunistom w Meksyku

Londyn. (PAT) Wedle depeszy Reutera z Meksyku, poseł amerykański Summerlin odbył konferencję z prezydentem Meksyku i zwrócił jego uwagę na zaniepokojenie w Waszyngtonie z powodu doniesień o ekscesach bolszewickich w Meksyku. Prezydent odpowiedział, że zostały wydane zarządzenia, aby przeszkodzić rozszerzeniu się radykalizmu.

Uzupełnienie gabinetu niemieckiego

Berlin. (PAT) „Montagspost“ donosi o nominacyi dra Waltera Rattenau ministrem odbudowy. Nominacya została wczoraj urzędowo zatwierdzona.

Pamiętajmy o Górnym Śląsku.

NADESŁANE.

Oferuję:
20-30 wagonów kukurudzy
Kupuję: 4312
większą ilość nafty, benzyny i innych produktów naftowych.
Zgłoszenia do firmy H. Mendelsohn, Kraków, pl. Dominikański L. 1.

NAJTANIEJ można się zaopatrywać w POŃCZOCHY damskie i dziecięce i SKARPETKI
począwszy od Mkp. 85— zwyż. Dla Kótek Rolniczych i Składcic specjalny opust. 4324
Wiesław SZAJDAKOWSKI i Ska
KRAKÓW, UL. SZCZEPANSKA 11.
Wysyłkę na prowincję skutecznie się odwrotnie.

Poległym w obronie Lwowa Amerykanom.

Lwów (PAT). Dzisiaj na cmentarzu obrońców Lwowa złożono hold bohaterom amerykańskiej eskadry lotniczej, imienia Tadeusza Kościuszki, a to poległym kapitanom **Mac Kenney, Macholm i porucznikowi Greves.** Na uroczystość zgromadziły się tłumy publiczności i kilka oddziałów piechoty z orkiestrą. Z Warszawy przybyli na uroczystość z ramienia konsulatu amerykańskiego Mr. Teylor i delegacya amerykańskiej Ligi, złożona z 14 pań i panów, oficerowie eskadry lotniczej imienia Tadeusza Kościuszki, z komendantem pułkownikiem Fauntleroy i podpułkownikiem Cooperem na czele. Przybyli też generalny delegat rządu dr. Gałeczki, dowódca okręgowy Lamezan, generał Stanisław Haller, członek misji francuskiej pułkownik de Renty, reprezentant misji angielskiej major Grand, lwowski korpus oficerski, członkowie prezydium miasta, naczelnicy władz, komitet polsko-amerykański pomocy dla dzieci, działwa szkolna i t. d. Po odegraniu hymnu amerykańskiego odprawiono krótką modlitwę, następnie przemówiono w języku angielskim i polskim, oddając hold bohaterom amerykańskim, poległym w obronie wolności polskiej. Imieniem miasta przemawiał wiceprezydent dr. Stahl, imieniem armii polskiej gen. Haller. Następnie przemawiał pułkownik de Renty i hr. Leon Piński po angielsku. Uroczystość zakończyło odegranie hymnu amerykańskiego i polskiego, a na grobie bohaterów złożono kilka-

naście wieńców, między innymi od miasta Lwowa i VI. armii.

Ograniczenie emigracyi do Ameryki.

Waszyngton. (PAT). Ustawa, wchodząca w życie w dniu 3 czerwca b. r. w sprawie imigracyi do Ameryki, ustanawia, że w każdej miejscowości ilość imigrantów wynosić ma 3% liczby, znajdujących się w Stanach Zjednoczonych obywateli danego państwa. Wedle urzędowych obliczeń może imigrować do końca czerwca b. r. z Anglii 5020, z Norwegii 950, Szwecyi 1530, Danii 453, Holandyi 276, Belgii 119, Francyi 437, Niemiec 5219, Finlandyi 298, z Afryki 9 osób. Na inne państwa nie są jeszcze ustalone cyfry imigracyi.

Rząd angielski a strajk górników.

Poloha. (E. E. Radio) W Londynie w niedzielę odbywały się w dalszym ciągu konferencje między przedstawicielami kopalń węgla a rządem. Rząd przedłożył propozycje ugodowe, jednak chce traktować oddzielnie poszczególne dystrykty. Spotyka się to z opozycją górników. Rząd musi sobie zapewnić dostateczną ilość węgla dla swoich niezbędnych potrzeb. Dlatego gdyby nawet pertraktacje nie wydały rezultatu, użyje środków przymusowych, by uzyskać żądany kontyngent.

Zwierciadło polityczne.

Czekamy zaprzeczenia

Berliński „Vorwaerts“, organ niemieckich socjalistów prawicowych, przynosi, z rąk Górnego Śląska, sensacyjną wiadomość o socyalistach — polskich.

Mianowicie „Vorwaerts“ drukuje artykuł sprawozdawczy niejakiego Ossowskiego (Niemca), który z polecenia niemieckich związków zawodowych na Górnym Śląsku wyjechał do Włoch, dla udzielenia informacji włoskim socyalistom. Ossowski opowiada, że już w Medyolanie, w czasie rozmowy z Turatim, d'Aragona i t. d., dowiedział się, że przedstawiciele polskiej partii socyalistycznej konferowali z socyalistami włoskimi i wręczyli im materiały, dotyczące sprawy Górnego Śląska. „Bez mojego przyczynienia się, — pisze p. Ossowski, — socyalistę włoscy zorientowali się (?), że cyfry dostarczone przez Polaków, miały być fałszywane (?). W Rzymie konferował Ossowski z sekretarzem partyjnym Barri, który pokazał mu materiały, dostarczone przez socyalistę polskiego, Biniszkiwicza. W dalszym ciągu artykułu, pisze Ossowski dosłownie: „Towarzysz Barri oświadczył mi, że Polacy dowiedzieli, iż ich obecność w Rzymie zmierza do przeszkodzenia nowej wojnie. Albowiem między rządem polskim a francuskim został zawarty układ, w myśl którego Polska w razie, gdyby Górny Śląsk w całości lub w części przynależał Niemcom, miała cały kraj obsadzić siłą wojskową. Francja miała się zobowiązać wkroczyć na zachódzie, gdyby Niemcy miały stawić opór interwencji polskiej“.

Jakkolwiek powyższe twierdzenia już na pierwszy rzut oka są nieprawdziwe i nieprawdopodobne, socyalistę włoscy mieli, — w myśl wywodów „Vorwaertsu“, — odnieść się niechętnie do interwencji polskiej i zerwać wszelkie rokowania z socyalistami polskimi.

Wobec tych rewelacji koniecznym jest, aby socyalistyczna delegacja polska, która była we Włoszech, odpowiedziała na zarzuty i informacje, zawarte w artykule „Vorwaertsu“. Nam nie wydaje się rzeczą prawdopodobną, aby ktoś oświadczenia w sprawie wojskowych szczegółów sojuszu między Polską a Francją i czekamy ze strony socyalistów polskich formalnego zaprzeczenia tych sensacyjnych zmyśleń wysłannika niemieckiego.

Zapisujcie się na członków

„Czerwonego Krzyża“

Członek rzeczywisty	50 mk
„wspierający (bez prawa głosu)	20 „
Młodzież gimnazjalna	6 „
Członek dożywotni	5000 „
Odznaki darmo.	

Na placówce nad Odrą.

(Epizod z walk o wolność Górnego Śląska).

Na pozycyi... w maju.

Leżymy w tyralierze. Za nami miejscowość O., przed nami błonie szerokie ze dwa kilometry, poczem Odra, a za Odrą Niemcy. Pozycja nasza biegnie wzdłuż gościńca, co ma swoje dobre strony, ale zarazem i złe. Rowy podłużne dostarczyły nam doskonałych ostoi, które mają jedną wadę, że nie posiadają daszków i w razie deszczu cierpią ludzie ogromnie. Łączność przy pomocy rowerzystów utrzymuje się regularnie, co jest rzeczą kolosalnej wagi, przy tujejszym obsadzeniu frontu, gdzie kompania (około 200 ludzi) musi przednimi posterunkami obsadzać kilometrowe odcinki. Dopytywanie jest łatwe, przy pomocy bitej drogi, której wadą jest brak jakiegokolwiek osłony; ile razy ukaże się ktoś na gościńcu, zaczynają Niemcy strzelaninę, tak, że zwłaszcza dla większych oddziałów lub bryczek, zaprzęzonych w konie, przejazd tamtędy staje się prawie niemożliwy.

W ostatnich dniach dała się trochę Niemcom we znaki nasza „pancerka“, zaimprowizowana w warsztatach jednej kopalni, ale spełniająca swoje zadanie doskonale. Tor kolejowy biegnie równolegle do gościńca, w odległości pół kilometra, a idzie wzniesieniem, tak, że cała dolina Odry i płaski drugi brzeg widać stąd, jak na dłoni. To też Niemcy, widząc pancerkę, kręcąc się po naszej stronie, przycichli trochę. Musieli to wziąć za przygotowanie do więk-

„Trzecia Rosya“ grozi Polsce „odwetem“.

Straszak sojuszu prusko-rosyjskiego.

Warszawa, 30 maja.

Do Warszawy nadeszły wiadomości, że rosyjscy działacze w Paryżu i Londynie wysilają się coraz intensywniej na antypolską agitację. Możliwość zawarcia układu polsko-litewskiego na konferencji brukselskiej wywołała w rosyjskich kołach, przebywających na Zachodzie, duże zaniepokojenie. Ton artykułów organu Burcewa „Obszczeje Dieło“ przypomina najlepsze dni „Moskiewskich Wiadomości“.

W tem samym piśmie ukazał się artykuł p. Aleksandra Jabłonowskija pod tytułem „Historja stosunków polsko-rosyjskich“. W artykule tym przypomina autor, że stosunki te stały się podległe zmianom i zaznacza, że aczkolwiek dzisiaj wzięła Polska górę, tem niemniej jednak popełnia ona błąd, że za bardzo liczy na poparcie Lenina, który zniszczył Rosyę. Dalej, zdaniem Jabłonowskija, popełnia również Polska i ten błąd, że lekceważy niebezpieczeństwo, grożące jej ze strony Niemiec. Ani Rosya, ani Niemcy nie wyrzekną się swego stanowiska

wobec Polski. O ile nie nastąpi odwet ze strony Rosyi, uczynią to Niemcy, a jeżeli nie Niemcy same, to Rosya i Niemcy wspólnie. Dalej mówi Jabłonowski, że nie należy zapominać i o tem, iż również Anglia, nie żywi zbyt serdecznych uczuć dla Polski.

Na licznych zjeździe przedstawicieli rosyjskiego przemysłu i handlu, jaki się odbył niedawno w Paryżu, słynny milioner moskiewski bankier Riabuszinskij, oświadczył, że Rosya nie zgodzi się nigdy z traktatem ryskim, ani z niepodległością państw bałtyckich. Zebrani finansisci rosyjscy oklaskiwali te słowa swego prezesa. Inni mówcy podkreślali również że warunki gospodarcze wymagają odbudowania w całości dawnej „niepodzielnej“ Rosyi. W stosunku do Polski, rozlegały się słowa nienawiści i — pogroźki!

Niepoprawni emigranci, którzy nie umieli u siebie w kraju walczyć z Leninem i Trockim i tchórzliwie uciekli, są bardzo, jak widzimy, odważni w stosunku do... Polski!

Miliony bolszewickie w Szwecyi.

Sztokholm, w maju.

(1-a) Szwecya jest kanałem geograficznym, którym bolszewizm płynie ku zachodniej Europie... Mimo to jednakże ów zatruty prąd powietrza, który przewiał przez kraj szwedzki, nie przyniósł mu zbyt wielkiej szkody; Szwecya, naród chłopów, opiera się zwycięsko teoryom Lenina i na ogół kraj ten liczy zaledwie paru „wybrańców“, przejętych doktrynamą komunistycznymi.

Bogaci przemysłowcy szwedzcy, którzy produkowali przez cały czas trwania wojny, nie mogąc eksportować za granicę, a od chwili zawieszenia broni również nie mogli wysyłać swych produktów do Europy, ze względu na kurs pieniądza, — wszyscy ci żądni zysku przemysłowcy szwedzcy poruszyli niebo i ziemię, aby wciągnąć rząd do nawiązania stosunków handlowych z Rosyą sowiecką. Rząd szwedzki zrazu stawiał wytrwale opór owym żądaniom przemysłowców i zgodził się na upoważnienie do sprzedaży towarów bolszewikom dopiero wówczas, gdy Anglia otworzyła mu do tego drogę.

W chwili obecnej istnieją stosunki handlowe między Szwecyą a Rosyą sowiecką, lecz ograniczyły się tylko do tego, iż Rosya zamówiła w Szwecyi lokomotywy i złożyła na ten cel w Sztokholmie kapitał zakładowy w sumie 25 milionów rubli w złocie.

Lokomotywy są gotowe, lecz nie dostarczone; czy zostaną wysłane w najbliższej przyszłości? To mało prawdopodobne. Rząd sowiecki zdecydował, iż wszelki spór handlowy pomiędzy Rosyą a jej dostawcami ma być sądzony przez trybunały sowieckie. Handlarze szwedzcy, nie zbyt pochłopi do oddania swych interesów na

łaske i niełaske „specyalnej“ w swoim rodzaju sprawiedliwości sowieckiej, postanowili zatrzymać u siebie swoje towary.

25,000,000 rubli złotem spoczywa zatem stale w Sztokholmie. Podobno istnieje plan użycia owego kapitału bądź to na odszkodowanie dla posiadaczy papierów rosyjskich, bądź też na odszkodowanie dla rządu umuńskiego, którego skarbiec jest stale w rękach dyktatorów Moskwy. Krąży tu pogłoski, iż omawia się właśnie sposoby dokonania tego „sekwestru“ zgodnie z formą prawną. Lecz są to tylko pogłoski. Istnieje bowiem w Sztokholmie człowiek który do upadłego czuwać będzie nad owym skarbem...

AMBASADOR HANDLOWY.

Nazywa się Kerzencew i jest delegatem sowieckim w Szwecyi, delegatem, rzecz prosta, handlowym. Kerzencew, to człowiek młody jeszcze, niezwykle energiczny i autorytatywny. W charakterze swym, w sposobie życia, to typowy „businessman“, nie przypominający niczem rozmaitych „trybunów“, o wylizanych włosach i szerokim krawacie, którzy „robią“ komunizm w rozmaitych stolicach Europy, na rozmaitych meetingach pod gołym niebem. Ma on pod swoim zarządem całą armię daktylografek, stenografów, tłumaczy, drżących przed nim z obawy i posłusznych na każde jego skinienie. Jego apartament to prawdziwa administracja. Czy traktuje się tam tylko o sprawach handlowych? Niewiadomo, — w każdym razie z tej to siedziby płyną do zachodniej Europy całe masy komunistycznej literatury.

Kerzencew, to człowiek niesłychanie zajęty. Od rana do nocy dyktuje listy, podpisuje pocz-

szej akcji z naszej strony i zaczęło się wzajemne wyczekiwanie. Ludzie z kompanii, pochodzący z tamtej strony Odry, noszący sobie zatem prawo do posiadania najświeższych wiadomości z Niemiec, opowiadają, że z głębi kraju ciągną wielkie posiłki. Ludzie cywilni, wymienieni przez komisarzy cywilnych i przepuszczeni na naszą stronę, dają informacje tak sprzeczne, że raz ma się wrażenie, iż cała armia teutońska idzie na pomoc Stossstruplerom, drugi raz opisuje się nieprawdopodobne rozprężenie i niekarność wojsk niemieckich. O tem, że ani karność, ani wyćwiczenie po tamtej stronie nie jest pierwszjej klasy, mamy dowodów dziesiątki codziennie. Jednakże Stossstruplerzy bynajmniej nie są wrogiem, godnym lekceważenia. Posiadają wielkie środki techniczne, co, — jak na armię powstańczą, — wygląda trochę podejrzanie i dużo oficerów niemieckich, którzy zupełnie się nie kryją z tem, że przybyli z Niemiec organizować bojówki i akcję zaczepną przeciw Polakom. Posiadają masę amunicji i wielką ilość karabinów maszynowych, których zupełnie nie oszczędzają i sypią przy każdej sposobności, ile się zmieści. Armat mają niedużo i to przeważnie lekkie polowe, których używają jakby na święto tylko, w razie większej akcji lub wypadku.

Ostatni atak Niemców był na naszym odcinku tylko jakby dla maskowania ataku głównego, który nastąpił więcej na północ. Jak się tam na północy skończyło, nie wiem, bo jako żołnierz, wiem tylko to, co się działo przed mo-

jemi oczyma i o tem mówię. Zresztą bowiem wszyscy ci, którzy byli na wojnie, wiedzą, że bitwy kinowe są daleko więcej interesujące, niż bitwa prawdziwa. Nie było więc u nas ani dymów, ani piekielnych szarż, ale była zato bitwa prawdziwa, ze stratami po obu stronach.

Zaczął się to w nocy zwykłą strzelaniną. — „Zdaje się dziś znowu nic nie będzie“, — mówi do mnie jakiś stary górnik, z którym razem zeszlismy się po drugiej stronie drogi, idąc do wsi. Usłyszeliśmy wyraźnie, jak kulomioty zaczynały powoli bucząć, kierując się zwłaszcza na przedpole mostu, jedyne, jaki łączył na naszym odcinku oba brzegi Odry. Szliśmy spokojnie dalej, uważając całą strzelaninę za zwykły incydent nocny. Nagle ogień urósł do kanonady wcale imponującej, zapowiadając atak. Zawróciliśmy się i wracamy na stanowiska. Przechodzę koło ludzi, wyciągniętych w długą tyralierę, o kilkanaście kroków jeden od drugiego. Było już po północy i gwiazdy zaczęły błyszczać silniej, a mgła, wznosząca się nad rzeką, zaczęła gęstnieć i rozchodzić się nieznacznie na brzegi. Ludzie, stuleni na ziemi, zaczęli dzwonić zębami i ziewać z trudnością, co jest oznaką, że zmęczenie dochodzi do ostatecznych granic. Ale sytuacja jest tego rodzaju: atak nieprzyjacielski, jakby pewny, że o cofnięciu się do domów na spoczynek niema mowy. Jakaś kula przypadkiem trafia młodego chłopca w nogę, który próbuje chustką związać niebezpieczną wcale ranę.

Mgła staje się coraz gęściejsza, tak, że na kil-

tę i czekaj, masę, masę czeków... Jest tak głę- boko przejęty ważnością swej misji, iż sam u- waża siebie za poważnego dyplomata.

Z chwilą przybycia do Sztokholmu wydał on wspaniały, luksusowy bankiet, na który zaprosi- li najznamienitsze osobistości szwedzkiego świata politycznego i kulturalnego; na ucztę tę otrzymało zaproszenie również całe dyploma- tyczne „ciało“ Sztokholmu; jedynie minister francuski, p. Delavau i minister Stanów Zjed- noczonych zostali pominięci na liście zaprosze- nia. Na zaproszeniach widniał napis: „Strój dowolny“, co miało całej uroczystości nadać pewien charakter demokratyczny.

Bankiet jednakże „handlowego ambasadora“ sowieckiego nie miał wielkiego powodzenia; Szwedzi milczeniem odpowiedzieli na zaproszenie, zaś ciało dyplomatyczne do tej pory jeszcze się śmieje z owej njeudanej uczy.

Mimo jednak to mała, śmieszna „fiasco“, na- leży przywiązywać pewną wagę do ekspedy- wanej przez Kerzencewa literatury bolszewic- kiej i podpisywanych przezeń czeków.

Kerzencew zapewnia, że w Rosji panuje zu- pełny spokój; bunty lokalne nie mają znaczenia i łatwo dają się stłumić.

Zaprzecza też istnieniu jakiegokolwiek nie- porozumienia pomiędzy Leninem a Trockim. Przyznaje jednak, iż obaj dyktatorzy mogą mieć na pewnych punktach odmienne opinie. „Nie ma to najmniejszego znaczenia, — powiada Ker- zencew; — Rosją bowiem rządzi nie Lenin i Trocki, lecz kongres sowietów“.

Kiedy ktoś zapyta się Kerzencewa, czy praw- dą jest, iż komunizm przybrał formy polityki bardziej umiarkowanej, odpowiada on z dobrą- miną: „Kaźda żywa doktryna zmienia się z bie- giem lat; wszelka teoria, która nie doznaje zmian, skazana jest na zagładę“. A zatem nie chorągiewka kręci się, lecz prąd wiatru...

W kwestyi chłopskiej konstatuje Kerzencew wielką poprawę tych stosunków w Rosyi. Zda- niem jego, rolnicy prawie że „błogosławia“ już bolszewików, którzy w tym roku zabrali im tylko posowę zbiorów, zamiast całości, jak w roku ubiegłym. Kerzencew zapewnia z poważną- miną, iż odtąd chłopci mają wszelką rację in- tenzywnie pracy dla powiększenia pozosta- wionej im przez rząd części ziemi. Jest to istotnie rzecz bardzo prosta, na zrozumienie której zdo- być się mogą nawet mężczy rosyjscy!

zne od szczęścia czy przypadku, — n. p. awans na miejscu“, order i t. p. Przedewszystkiem jednak powinien być urzędnik tak płatny, aby nie potrzebował szukać innych zarobków poza pensją. Z pewnością lepiej wyjdzie na tem i społeczeństwo i sam skarb państwa.

*) Argument przeciw mianowaniu urzędni- ków „na urząd“.

Z DNIA.

Ci, którzy wracają.

Przybývają codziennie transporty powracających do kraju jeńców i uchodźców z Rosyi. Chętnych do powrotu jest liczba bardzo pokaźna, bo oto pol- ska komisya reewakuacyjna z Moskwy stwierdza, że liczba obywateli polskich, którzy chcą z Rosyi powrócić do kraju przekracza półtora miliona lu- dzi.

Jak wiadomo silnie zaznacza się również ruch reemigracyjny w Ameryce, wzmocniony ostatnio przez panujący w Stanach Zjednoczonych brak pracy. Myślą również o powrocie robotnicy z Westfalii. Możemy się spodziewać zatem przybycia przeszło 2 milionów ludzi.

Mimowoli nasuwa się pytanie, gdzie też ci wszyscy reemigranci mieszkać będą przy obecnym katastrofalnym braku mieszkań? Należy więc, by zawczasu czynniki miarodajne pomyślały o należywym pomieszczeniu dla powracających. — Wskazane byłoby, aby falę reemigrantów kierować przedewszystkiem na ziemię na wschodnich kre- sach i tam rozpocząć energiczną akcyę budowlan- na. Jeśli się bowiem tego nie uczyni, wielce praw- dopodobnem jest, że powracający znajdą się w Ojczyźnie bez dachu.

ECHA.

Z dramatów mieszkaniowych

(m—m) Brak mieszkań, o którym się ustawi- cznie — aż do znużenia niemal — mówi i pisze stwarza sytuacyę wprost straszna... Oto n. p. ty- dzień temu pewną lokatorkę z domu przy ul. Se- natorskiej 15, mającą chorego męża i kilkoro drobnych dzieci wyrzucono na bruk i cała ta ro- dzina pędzi od kilku dni żywet koczujący — pod gołem niebem. Nieszczęść ubogie sprząty, stanowią- ce cały dobytek tej rodziny, a ludzie drżą po- nocach z chłodu, smagani deszczem w niepogodę. Gospodarz miał prawomocny wyrok eksmisyi, niemniej poczucie ludzkości nie pozwala na taką poniewierkę ludzkich istot... Wyrzuceni z mie- szkania lokatorowie nie mogą w żaden sposób znaleźć schronienia — musza się więc niemi za- opiekać władze miejskie! Zważyć trzeba, że to wypadek bynajmniej nie odosobniony, że szereg osób znajduje się lub w każdej chwili znaleźć się może — na bruku.

Taki stan rzeczy zdolen jest pociągnąć za sobą skutki fatalne, tragiczne. Miasto musi podjąć in- icyatywę w kierunku budowania baraków, któreby bezdomnym służyły przynajmniej za prowizoryczne schronienie...

I to do dzieła trzeba przystąpić jak najprędzej, bo w wszelkiej zwłoce — niebezpieczeństwo!

Chwila bieżąca.

Kalendarzyk:

Anieli i Petroneli

Wschód słońca: 4:56

Zachód słońca: 8:59

Długość dnia: 16:03.

Wtorek
31
Maja

TEATR IM. JULIUSZA SŁOWACKIEGO

Wtorek: „Rosmersholm“.

Środa: „Rosmersholm“.

Czwartek: „Hedda Gabler“.

Piątek: „Hedda Gabler“.

TEATR „BAGATELA“

Wtorek: „Złota ciocia“.

Środa: „Ładna historyja“.

Czwartek: „Złota ciocia“.

TEATR POWSZECHNY

Wtorek: „Faworyt“.

Środa: „Idealna żonka“.

Czwartek: „Rozwiódźmy się“.

Piątek: „Idealna żonka“.

Sobota: „Bal w operze“.

OPERETKA W NOWOŚCIACH

Środa: „Yuszi tańczy“.

Czwartek: „Yuszi tańczy“.

Piątek: „Yuszi tańczy“.

KOLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH (RYNEK GŁÓWNY, LINIA A—B, L. 33).

Środa: ks. prof. Fel. Hortyński: Filozoficzno pr- y- rodnicze znaczenie teoryi Einsteina.

„Imalki łapacze - Udziałki imacze“

Szkola demoralizacji urzędników. — Skończyć z przeżytkami austriackich czasów.

Nie wytwór to „futurobni“, która utworzy dzi- wowlągi językowe, nie — **imalki, łapacze** to po- jęcie i wyraz, stworzony za rządów austriac- kich w roku 1835 i dopiero Polak, minister skarbu Biliński, postawił, uchwalony w roku 1896 przez parlament austriacki, wniosek o zniesienie tych udziałek czy imalek.

Cóż to są za dziwotwory? Oto remuneracye urzędników i funkcyjaryuszów państwowych za przytrzymanie przemycanych towarów i o- sób, lub wykrycie przekroczeń skarbowych.

Wykazywanie problematycznej wartości tak- kich nagród dla skarbu państwa jest właściwie **zbyteczne**. Pomijając niemoralność tej instytu- cyi, nie ma ona i dla skarbu państwa poważ- niejszego znaczenia. Do kategorii tych remu- neracyi należą także prowizye od sum, przez o- bywateli subskrybowanych na pożyczki pań- stwowe i t. p.

Polska łoży na takie rozmaite premie dla ur- zędniików za spełnianie pewnych ukwalifiko- wanych czynności ogromne sumy. Czy tedy wiedzie droga do dobrej gospodarki państwo- wej? Chyba nie.

Rodzaj czynności w gospodarstwie skarbo- wem państwa (jak słusznie pisał dr. Komorak w organie Związku urzędników p. t. „Wiado- mości“) da się podzielić na trzy główne działy:

- 1) kierowniczo-nadzorczy;
- 2) wymiarowy;
- 3) wykonawczy, czyli egzekucyjny.

W pierwszym i drugim dziale muszą być za- jęci urzędnicy o wykształceniu wyższem, cho- dzi tu bowiem o zastosowanie ustaw. Wszec- stronnie sprawiedliwie rozłożone i odpowiednio wydatne podatki i opłaty zależą od dobrych ustaw i **sprawiedliwych wymiarów, jednak e- fekt podatkowy okazuje się dopiero przy egzeku- cyi**. Skarbowość polska stara się ten efekt pod- nieść przez wyznaczanie **premił**, o których mó- wiliśmy wyżej, stwarza jednak anomalję, bo de facto wyklucza od tych remuneracyi urzęd- niików o wykształceniu wyższem, bez których przecież organa niższe nie mogłyby istnieć, a ponieważ ustawa z dnia 13 lipca 1920 traktuje równomiernie **wszystkich urzędników skarbo- wych**, przeto dochody urzędników niższych są wyższe, gdyż pracując w dziale wykonawczym, mają sposobność do owych imalek czy udział- lek. Owocem takich stosunków jest, że wielu wyższych urzędników skarbowych, a mamy ta- kich fachowców w Polsce nie duzo, występuje ze służby, skutkiem czego szereg nowych ustaw skarbowych jest niewykonywanych, bo wymia- rów nie ma kto przeprowadzić. Sprawa ta jest tem ważniejsza, że przy braku wogóle facho- wych urzędników, skarb państwa, nie mogąc ciągnąć należycie dochodów z podatków osobi- stych, kładzie największy nacisk na monopole, podatki konsumpcyjne i opłaty sterplowe. A tu nie ma kto dokonać wymiarów.

Ale i urzędnicy egzekutywy nie są wynagra- dzani sprawiedliwie i równomiernie za swoje czynności, albowiem premie procentowe („imalki“) zależą nie od zasługi, lecz od **przypadku**. Wierny n. p. urzędnik skarbowy ujmując przy- padkowo handlarza obcych walut z 2000 dola- rów, otrzymuje premię procentową wartości pół miliona marek i urąga koledze, znanemu z mrówczej pracowitości, jednak nie mającemu szczęścia. Urzędnik kasowy, który w tem sa- mem biurze, co jego kolega, ma sprzedawać 5 proc. pożyczkę państwową, otrzyma od załka- sowanych 2 milionów — 200.000 Mkp. tytułem 1 proc. prowizyi, podczas gdy jego kolega jest ograniczony wyłącznie do poborów służbowych.

Tak więc nagrody, zależne od przypadku, są niesprawiedliwe i wpływają demoralizująco na urzędników skarbowych. Przypadkowo a nie- zasłużenie wzbogacony urzędnik, nie będzie o- kazywał chęci do sumiannego wykonywania o- bowiązków służbowych, gdyż swoje pobory bę- dzie uważał za nieodpowiednie wynagrodzenie, a jego koledyz biurowi dojdą do przekonania, że nie od rzetelnej pracy, lecz od przypadku zależą ich dochody.

Jednem z najważniejszych zadań adminis- tracyi skarbowej powinno być pozyskanie zau- fania ogółu obywateli. Premie procentowe skła- niają do przypuszczeń, że urzędnik szykanuje publiczność, aby tylko uzyskać premię i że e- wentualnie nawet ma sposobność do prowakar- cyi.

Urzędnik powinien pełnić swoje funkcyę i czerpać dochody z kasy państwowej, za wyko- nywanie swych służbowych obowiązków, do których bezsprzecznie należy wykrywanie prze- stępstw. Za nadzwyczajną gorliwość i pracę — niechaj otrzyma inne wynagrodzenie, niezale-

ka kroków nic nie widać. Jedyna chwila do ataku. Rzeczywiście odzywa się karabin ma- szynowy tak blisko, że niemożliwem się wyda- je, aby ogień szedł z drugiego brzegu. Wysłany wywiad donosi, że Niemcom udało się przejść przez most. Prawdopodobnie posterunki padły, albo dostały się do niewoli. — gdyż Niemcy przenieśli nawet karabin maszynowy, z które- go biją. Biją naturalnie na ślepo, bo trudno wi- dzieć cel we mgle.

W tej chwili zaczynają grać nasze maszyny, ustawione nawpół mostu, pewne strzału, bo stale tam wycelowane. Ale po kilku strzałach, — co jest? — ustają, potem znów kilka strza- łów i ustają. Widocznie zacięły się i to w chwile najgroźniejszej. Sytuacya jest denerwująca, bo i drugi karabin maszynowy odzywa się z przed mostu. Idą nie na żarty. Po chwili zaczy- nają się sypać strzały karabinów ręcznych, wi- docznie piechota przeszła już przez most i roz- winęła się pod osłoną maszynek. Mamy już je- dnego zabitego, który dostał w skroń i zginął na miejscu. Próbuujemy przebić mgłę wzrokiem, ale napróżno. Nagle nasze maszyny odzyskały głos. Widocznie defekt naprawiono i zaczyne- ją one sypać nie na żarty. Połapali się Niemcy, że dalej tak nie idzie, bo z obsługi ich karabi- nów maszynowych dwóch ludzi padło i pod o- słoną mgły poczeli się cofać. Zaczyna szarżyć i strzały robią się coraz gęstsze. Tyraliera nasza posuwa się, strzelając naprzód. Niemcy, wi- dząc, że siły nasze są znaczne, wycofali się na swój brzeg, rezygnując zupełnie z początkowych sukcesów.

Powściąlec.

Paderewski o Górnym Śląsku.

(1.) Z Nowego Jorku donoszą: Korespondent „United Press” uzyskał wywiad u Paderewskiego w Pasorebles, w Kalifornii.

W wywiadzie tym oświadczył Paderewski, że jeżeli Niemcy uzyskali liczącą większość w plebiscyście na Górnym Śląsku, to jedynie dzięki swym metodom terrorystycznym. Terror niemiecki spowodował też, iż lud polski na Górnym Śląsku, straciwszy cierpliwość, zbuntował się spontanicznie w obawie, iż nie otrzyma ze strony sprzymierzonych odpowiedzi, zgodnej z jego słusznymi rewindykacjami.

Górnoślązaków rozjątrzyły metody, jakich właściciele kopalń, przemysłowcy, a także pewne oficjalne czynniki niemieckie używały względem ludności polskiej, trzymając ją pod obuchem terroru, wywierając na nią stale gwałtowną presję tak, że niektórzy nieszczęśliwi robotnicy polscy zmuszeni byli zbrodniczymi pogroźkami głosować za Niemcami.

200.000 Niemców-emigrantów, którzy podali się jako pochodzący z Górnego Śląska, otrzymało prawo brania udziału w plebiscyście mimo, że nigdy w okręgach tych nie mieszkali i nie mają zamiaru mieszkać tam w przyszłości. Na koniec oświadczył Paderewski, iż rząd polski nie może ponosić odpowiedzialności za przejaw zmierliwiania i rozpaczki mas ludowych polskich na Górnym Śląsku.

Metropolita Szeptycki u Lloyd George'a?

Lwowski „Ridnyj Kraj” pisze:

Między Ukraińcami we Lwowie chodzi pogłoska, że metropolita Szeptycki był przyjęty przez Lloyd George'a w Londynie. Przedmiotem narad była sprawa Galicyi Wschodniej. O rezultacie narad metropolita Szeptycki zawiadomił ukraińskich działaczy we Lwowie listem, przysłanym przez specjalnego wysłańca.

Czy to wiadomość prawdziwa, czy słabrykowana — „Ridnyj Kraj” nie ręczy.

Nam się zdaje, że nasze ministerstwo spraw zagranicznych powinno o tam coś wiedzieć?!

Ukraińcy w Pradze.

Jak informują ostatnie dzienniki wiedeńskie, między „rządem” Petruszewicza a Czecho-Słowacyą toczą się rokowania w sprawie przeniesienia „rządu” do Pragi. Narazie najbardziej realnie postawiona jest sprawa przeniesienia t. zw. wolnego Uniwersytetu ukraińskiego z Wiednia do Pragi. Uniwersytet zająłby gmach po uniwersytecie niemieckim w Pradze.

Chińscy komuniści.

Bolszewicy jak wiadomo rozpoczęli silną agitację komunistyczną w Chinach i Moskwa staje się obecnie ośrodkiem propagandy na Chiuju. — W pierwszych dniach czerwca odbędzie się tam zjazd przedstawicieli wszystkich chińskich organizacji komunistycznych w Rosji sowieckiej. — W najbliższym również czasie ma się ukazać w Moskwie pierwszy numer chińskiego dziennika komunistycznego.

Jeńcy polscy z Rosji wracają.

Z Warszawy donoszą: We wtorek opuścił Petersburg transport 700 polskich jeńców wojennych z Murmanii.

Gdańsk bez hoteli.

Związek właścicieli hoteli w Gdańsku i okolicy uchwałił zamknięcie przedsiębiorstw, wskutek zbyt wysokiego podatku, uchwalonego przez Radę miejską i przyjętego przez senat. Od soboty 28 maja wszystkie mieszkania w hotelach zostały wypowiedziane gościom przez właścicieli.

Delegacja rumuńska zwiedza Polskę

Przebywająca obecnie w Warszawie delegacja rządu rumuńskiego, po skończonych pertraktacjach gospodarczych, udaje się dnia 3 czerwca br. do Poznania celem zwiedzenia tamtejszego targu.

Z Poznania uda się delegacja do Gdańska na zwiedzenie portu i jego urządzeń, zaś w drodze powrotnej zwiedzi Łódź oraz tamtejsze fabryki.

W tej wycieczce biorą udział minister rumuński Florescu z żoną, minister handlu i przemysłu Przanowski i wiceminister Strassburger. Ze strony ministerium spraw zagranicznych delegacją rumuńskiej towarzyszyć będzie hr. Dzieduszewski i radca Zbyszewski.

Amerykańskie wizy.

Amerykański konsulat w Warszawie już od dłuższego czasu odmawia wiz paszportowych na wyjazd do Ameryki.

Przyczyna tego leży w tem, że konsulat ma podania zarejestrowane kolejnością i wyznaczeniem daty aż do 1 listopada i do tego czasu nowych wiz nikomu się nie udzieli.

Wyjątek stanowią tylko pewne kategorie emigrantów, których kolejność nie obowiązuje i któ-

Krwawe zajście na Uniwersytecie.

Kraków, 31 maja.

Stała się rzecz, jakiej nie pamiętają dzieje Wszechnicy Jagiellońskiej. W gmachu uniwersytetu połała się krew ludzka, krew słuchacza tego uniwersytetu, wylana ręką — niewiadomo jeszcze czy kolegi-szałeńca, czy postronnego zbrodniarza.

Stało się to w wyniku słusznego w zasadzie i rozumnego poczynania większości stowarzyszeń młodzieży — aby nie wprowadzać „polityki”, raczej waśni politycznej na tle bieżących porachunków partyjnych na uniwersytecie. Ponieważ rektorat podzielił to stanowisko olbrzymiej większości studującej młodzieży, zamierzony odczyt, który był punktem wyjścia protestu, nie odbył się. Natomiast na wiecu, na którym ogół akademicki ten protest zatwierdził, nieznaną dotąd sprawca targnął się na życie jednego z uczestników wiecu.

W kronikach uniwersytetu krakowskiego jest to. — powtarzamy — fakt niebywały. W sporach na tle „politycznym” i przekonaniom młodzieży uniwersyteckiej krakowskiej były momenty bardzo gwałtownych zatargów i starć, były nawet epizody z wkraczaniem siły zbrojnej z ramienia władz obcych — jednakowoż do rozlewu krwi nigdy nie przyszło. Oby ten pierwszy za czasów niepodległości narodu rozlew krwi w świątyni nauki nie był smutnym prognostykiem... W każdym razie dla obozu, który jest moralnym sprawcą tego ponurego i krwawego zajścia, a który, jak się okazało jest wśród młodego pokolenia nader słaby — powinno ono być decydującym ostrzeżeniem przed dalszym podniecaniem namiętności.

Oto przebieg wczorajszych wypadków:
Zapowiedź występu ks. Lutosańskiego
Protest młodzieży.

Na poniedziałek 30 bun. zapowiedziany został odczyt p. ks. Lutosańskiego w sali Kopernika Col. Novi dla młodzieży akademickiej pt. „Młodzież a polityka”. Komitet czterech stowarzyszeń akademickich: „Zjednoczenia mł. narod.” (zbliżone do N. P. R.), „Czytelnia Akademickiej im. Adama Mickiewicza” (ludowcy), „Kuznica (radyczna demokracja)” i Sekcji akademickiej P. P. S. udał się z powodu nieobecności rektora Estreichera do prorektora ks. Macieja Sieniatyckiego i złożył mu oświadczenie protestujące przeciwko wprowadzeniu pierwiastku agitacyjno-politycznego na teren uniwersytecki. Ks. prorektor oświadczył, że w zupełności podziela stanowisko delegacji, musi się wszakże jeszcze porozumieć z tą grupą młodzieży, która prosiła o urządzenie odczytu ks. Lutosańskiego. Grupą tą jak się okazało było stowarzyszenie narodowo-dem. młodzieży „Odrodzenie”.

Odczyt odwołany.

Już na godzinę przed zapowiedzianym odczytem, tj. od godz. 7 tłumy młodzieży zalegały korytarze drugiego piętra i klatkę schodową. Wśród ogólnego podniecenia o godz. 7 i pół ozwał się wezwanie do zejścia do westybulu w celu odbycia wiecu. Tlum zapelniał szczerlnie westybul i klatkę schodową, poczem akademik Drabczyk z „Czytelnia akademickiej” oświadczył, iż prorektor odczyt odwołał. Wysoce taktowne postępowanie prorektora ks. Sieniatyckiego spotykało się z ogólnym uznaniem.

rzym konsulat udziela wiz przed innemi kategoriami. Do tych kategorii uprzywilejowanych należą rodzice osób zamieszkałych w Ameryce, o ile ojciec czy matka przekroczyli 60 lat życia. Następnie idą żony, mające swoich mężów w Ameryce. Wreszcie dzieci, które nie przekroczyły 16 lat życia, o ile ich rodzice znajdują się w Ameryce. Osoby te otrzymują wizę w każdej chwili, bez zachowania kolejności, o ile zgłoszą się do konsulatu amerykańskiego z poświadczeniem notaryalnym, przesłanym przez krewnego z Ameryki, które stwierdza wyraźnie, że dana osoba jest ojcem powyżej lat 60, żoną legalną, synem lub córką poniżej lat 16.

Sprawa dymisy prof. Petrażyckiego.

W sobotę władze uniw. w Warszawie przystąpiły do rozpatrzenia sprawy dymisy prof. Petrażyckiego. W tym celu specjalna komisja, w której skład wchodzi przedstawiciele różnych wydziałów została wydelegowana.

Realizacja reformy rolnej w Małopolsce.

Wczoraj w godzinach porannych odbyło się w Urzędzie okręgowym ziemskim przy ul. Wolskiej posiedzenie w sprawie wykupu czterech majątków

Wiec akademicki.

Postanowiono odbyć krótki wiec protestujący przeciwko podobnym zakusom na przyszłość. Głos zabrał akad. Drabczyk, który w dosadnych słowach wystąpił przeciwko wprowadzeniu walki politycznej na uniwersytet, a w szczególności napiętnował burzycielską agitację ks. Lutosańskiego. Następnie zabrał głos przedstawiciel „Kuznicy”, solidaryzując się z wywodami przedmówcy. Prawdziwą niespodzianką zrobił przedstawiciel klerykalnej „Polonii”, oświadczając, że reprezentowane przezeń stowarzyszenie nie brało żadnego udziału w zaproszeniu ks. Lutosańskiego i solidaryzuje się w zupełności z akcją protestującą.

Wiec przyjął olbrzymią większością rezolucję, w której młodzież sprzeciwia się wprowadzeniu propagandy partyjnej na teren uniwersytecki oraz w szczególności wyraża potępienie dia wystąpienia ks. Lutosańskiego. Po uchwale zaczęła się rozchodzić, śpiewając.

Krwawy epilog.

W tej chwili stało się coś nieoczekiwane. Oto **PADŁ STRZAŁ REWOLWEROWY.**

W pierwszej chwili po wystrzale nie zdawano sobie sprawy z tego, co się dzieje. Dopiero po dłuższej chwili okazało się, że ciężko rannym jest por. Wohlberg, absolwent medycyny, który został postrzelony w pierś. Sprawca zdołał uciec. Narazie nie wysledzono go jeszcze. Zachodzi przypuszczenie, że sprawca nie jest słuchaczem uniwersytetu, ponieważ bezpośrednio przed zbrodniczym czynem odmówił okazania legitymacji akademickiej Wohlbergowi. Rannemu Wohlbergowi udzielono pierwszej pomocy Pogotowie Ratunkowe. Życiu jego nie grozi niebezpieczeństwo.

Ks. Lutosański z odczytem swoim przeniosł się do sali „Sokoła”, gdzie — niewiadomo czy zgodnie z pierwotnym swoim zamiarem — wygłosił odczyt zupełnie spokojny i apolityczny, udowadniając, że młodzież akademicka nie powinna się czynnie zajmować polityką.

Protest Stowarzyszeń naukowych.

Obok deklaracji stowarzyszeń politycznych młodzieży, wręczyły prorektorowi protest przeciw zamierzonemu odczytowi ks. Lutosańskiego także i zrzeszenia naukowe. Protest ten brzmi:

„Młodzież akademicka, zgrupowana w podpisanych stowarzyszeniach, stojąc na stanowisku, że Uniwersytet jest źródłem czystej wiedzy, czuje się wzburzona wieścią o mającym się odbyć odczycie o charakterze politycznym. Broniąc powagi Uniwersytetu, nie może zgodzić się z tem, aby sala Uniwersytetu, jako instytucji naukowej, stała się areną walk politycznych. W obronie ukochanej Wszechnicy, jako placówki niezależnej wiedzy, młodzież występuje z gorącym i stanowczym protestem przeciwko wszelkim tego rodzaju odczytom, teraz i na przyszłość.

Tow. Bibl. słuch. prawa.

Tow. Bibl. i Bratniej Pom. Medyków.

Kółko mat.-fiz. U. U. J.

Kółko Filologiczne.

Kółko filozoficzne.

w powiecie bocheńskim, a to: Łapanowa, Brzozowej, Wieruszyc i Woli Wieruszyckiej. W obradach, którym przewodniczył prezes Łacki, wzięli udział delegat ministerstwa rolnictwa p. Szymusiak, wiceprezydent sądu dr Swarczenberg-Czerny, jako delegat ministerstwa sprawiedliwości, adwokat dr Rowiński, delegaci wiościanańscy i urzędnicy Urzędu okręgowego ziemskiego. Po zwolnieniu przeprowadzeniu postępowania dowodowego, t. j. szczegółowym sprawozdaniu na miejscu trzech członków okręgowej komisji ziemskiej, zaprzysiężonego rzeczoznawcy sądowego, tudzież przestąpieniu świadka Siekierskiego, uchwaliła komisja wykupić przymusowo wszystkie te cztery majątki, będące własnością małoletniego Podlewskiego. Majątki te są w stanie wielkiego zaniedbania; skutkiem wadliwej gospodarki duże przestrzenie gruntu leżą odłogiem, inwentarz jest bardzo lichy. Sprawę rozstrzygnie Główna Komisja ziemska w Warszawie.

(T) **ZJAZD EPISKOPATU POLSKIEGO.** W dniu wczorajszym odbywały się obrady dostojników Kościoła od godz. 9 rano do 1 i od 3 do 6. — We czwartek wieczorem większość przybyłych do skupów opuścił Kraków. „**ROSHERSHOLM**” Z P. SOLSKĄ. Zapowiedź występów p. Solskiej wzbudziła jak było do przewidzenia szczególne zainteresowanie. Znakomita artystka ukaże się dzisiaj przedewszystkiem w

rola, w której jej Kraków nie zna, t. j. jako Re-beka West w „Rosmersholmie”. Ze względu na ograniczony termin występów naszego gościa „Rosmersholm” ukaże się tylko trzy razy, podobnie jak „Hedda Gabler”, która będzie drugą kreacją w gościnie p. Solskiej.

Z TEATRU BAGATELA. Dzisiaj jeszcze i we czwartek „Złota ciocia” z p. Zofia Czaplńska, jutro ponownie „Ładna historia”.

Z TEATRU POWSZECHNEGO. Dziś „Faworyt”, jutro, w piątek i niedzielę wieczór operetka Lehara „Idealna żonka”, we czwartek zaś „Rozwiedzmy się”. W sobotę wchodzi na repertuar po dłuższej przerwie operetka Heubergera „Bal w operze”, na najbliższą zaś przyszłość przygotowuje zespół operetkowy pod kierunkiem pp. Lelewicza i Barańskiego arcydzieło muzyczne Soupe'ego „Boccaccio”. W dziale dramatycznym najbliższą nowością repertuarową będzie Szylera „Wilhelm Tell”, z którego próby pod reżyserią p. Koreckiego są na ukończeniu.

Z TEATRU NOWOSCI. We środe 1 czerwca premiera najnowszej operetki Benatzky'ego „Yuszi tańczy” z udziałem całego personelu, Taniec Gejsz układu baletmistrza J. Ciesielskiego. W akcie I Two-step odtąd L. i J. Ciesielscy.

(T) **GEN. NIESSLER W SALINACH WIELICKICH.** Gen. Niessel po powrocie z Zakopanego udał się do salin wielickich, gdzie przyjął go uroczyste zarząd kopalni, inżynierowie i górnicy. Orkiestra górników odegrała „Marsyllankę”, poczem gen. Niessel po wygłoszeniu serdecznego przemówienia do polsku rozpoczął zwiedzanie salin.

Wieczorem powrócił do Krakowa, gdzie podejmował go w swych apartamentach hr. Zdzisław Tarnowski.

WYDZIAŁ ZWIĄZKU ARTYSTÓW uprasza pp. artystów o nadsyłanie dzieł na nową wystawę do dnia 8 czerwca włącznie.

WIEC URZĘDNIKÓW INSTYTUCJI FINANSOWYCH I UBEZPIECZENIOWYCH W KRAKOWIE odbędzie się w dniu 31 maja b. r. (wtorek) o godz. 5 popoł. w sali Towarzystwa rolniczego przy pl. Szczepańskim 8, II p.

WYCIECZKA DO RAKSZAWY. Miejskie Muzeum przemysłowe wraz z Polskim Towarzystwem krajowawczem urządza dnia 2 czerwca wycieczkę do Rakszawy, celem zwiedzenia urządzeń fabrycznych jednej z wzorowo urządzonych fabryk przemysłu tekstylnego w Polsce. Koszt wycieczki wyniosł około 300 mk., ilość uczestników 40. Zgłoszenia przyjmuje i informacją udziela w dniach 30 i 31 b. m. (poniedziałek i wtorek) dyrekcja Miejskiego Muzeum przemysłowego, Smoleńsk 9, I p., w godzinach od 10—1 przed południem.

SEKRETARYAT TOWARZYSTWA OBRONY ZACHODNICH KRESÓW Polskiej zawiadamia: Granica polsko-śląska jest zamknięta. Przejście niedozwolone nawet Górnoślązakom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej o ile nie mają osobistego wezwania.

WALNE ZGROMADZENIE członków Związku emerytów państwowych cywilnych i wojskowych oraz wdów i sierot, jak również członków konsumentów tychże odbędzie się w niedzielę 12 czerwca br. o godzinie 11 rano w sali Sadu okręgowego przy ul. Grodzkiej 52 (przy kościele św. Floryana). — Ze względu na ważność zapasów mających uchwałę uprasza się o liczne zebrawie. Prezes dr Górski, sekretarz Tchorzewski.

ZGŁOSZENIA O DEPUTATY ROBOTNICZE. Magistrat wzywa właścicieli i kierowników zakładów przemysłowych, przedsiębiorców w robót publicznych i zakładów użyteczności publicznej, aby celem uzyskania przydziału dodatkowych racyi żywności dla robotników za miesiąc lipiec 1921 r. przedłożyli w Wydziale III, c. Magistratu w dniach 31 maja, 1 i 2 czerwca b. r. odpowiednio potwierdzone zgłoszenia imienne zatrudnionych u nich personelu robotniczego względnie zmian, jakie od ostatniego zgłoszenia zaszły w tymże personelu wskutek przybytku i ubytku pracujących.

RYŻ DLA KONSUMÓW. Gmina m. Krakowa posiada w swoich magazynach aprowizacyjnych przy ul. Warszawskiej parę wagonów doskonałego ryżu „Saigon”, który w cenie po 58 mk. za 1 kg. gotowa jest sprzedać nabywcom, sklepom rejonowym, konsumom i t. p. w ilości od 100 kg. wwyż. Reflektanci zechcą zgłosić się do Miejskiego Biura aprowizacyjnego w gmachu Magistratu gdzie po wpłaceniu potrzebnej kwoty otrzymają asygnowy do magazynu.

WAWEL—PODGÓRZE 2:1. 29 b. m. odbyły się zawody o mistrzostwo II klasy między K. S. „Wawel” a K. S. „Podgórze”, zakończone przegraną „Wawelu” w stosunku 2:1.

(T) **WŁAŚCICIELE DROGERYI PASERAMI.** Policja krakowska aresztowała onegdaj dwóch Czechów, właściciela drogerii „Pod kometa” na ul. Lubicz Wacława Kaliwode, lat 40 i Antoniego Starzocha, lat 32, pochodzących z Berna Morawskiego, ponieważ uprawiali od dłuższego czasu paserstwo, nabywając skradzione w Towarzystwie akcyjnym „Pharma”, ul. Długa 5, cenne towary apteczne. Przy zarządzonej u nich rewizji znaleziono pochodzące z kradzieży przedmioty za sumę przeszło ćwierć miliona, prócz tego duża ilość towarów podejrzanego pochodzenia, z których posiadania właściciele drogerii nie umieli się ani wyległymować dokumentami ani też wytłomaczyć. Aresztowani zachowują się cynicznie i prowokująco.

(T) **WYŁUDZENIE OD KÓŁKA ROLNICZEGO 900.000 MAREK.** Emil Kefer, lat 44, b. oficer rachunkowy armii austriackiej, obecnie właściciel agencji handlowej przy ul. Sławkowskiej 23, został aresztowany pod zarzutem wyłudzenia podstępnie od zarządu Kółka Rolniczego w Piekielku kwoty 900.000 marek. Kefer wziął wwyż wymienioną kwotę, obiecując dostarczyć Kółku Rolniczemu 2 wagony kukurydzy i 1 wagon jęczmienia. Jednak nietylko nie dostarczył towaru, choć od zamówienia upłynął już dłuższy czas, ale sam zniknął z Krakowa. Onegdaj wysłędzono go i aresztowano w Krakowie.

(T) **ARESZTOWANIE HANDLARZA WALUTA.** Za tamowanie ruchu ulicznego i handel walutą aresztowano 42-letniego Mojżesza Gerstnera.

czarnogieldziarza. Znaleziono przy nim większą ilość obcych walut, które skonfiskowano.

(T) **FALSZYWE 100 DOLARÓW.** Aresztowano niejakiemu Markusa Grimpla, lat 29, pod zarzutem oszustwa Grimpel sprzedał przed 2 tygodniami Józefowi Rabnerowi, kupcowi z Radozymbina za 84.500 mk. banknot 100 dolarowy, który okazał się fałszywym.

ZAGUBIONY KUFER EMIGRANTA Mikołaja Mazura. W składach przesyłek kolejowych miasta Paryża zalega duży kufier z adresem Mikołaj Mazur, Potow. Właściciel kufra ma się zwrócić pisemnie do urzędu reemigracyjnego w Warszawie, Królewska 23.

PODWYŻSZENIE TARYFY PRZEWOZOWEJ. Warszawska Dyrekcja kolei państwowych podaje do wiadomości, że podwyżka taryfy na przewóz bagaży przesyłek nadzwyczajnych oraz czasopism, broszur i książek z dniem 1 czerwca b. r. wynosić będzie nie 100 proc. jak przez pomyłkę zostało podane, lecz 150 proc.

W PIERWSZYCH DNIACH maja b. r. zaczęła Spółka Akcyjna browaru w Częstochowie (dawnej K. Szwece) rozpowszechnianie swoich doskonałych wyrobów browarniczych na Kraków i Małopolskę. Piwo (pilzneńskie i jasnogórskie) jakoteż wypróbowanej jakości wody owocowe (limoniady) dostarcza fabryka w dowolnej ilości dla całej Małopolski a reprezentacji firmy podjął się znany wieloletni zastępca browaru Strassmańskiego Henryk Kornhauser, zamieszkały w Krakowie, ul. Kopernika 32. Produkt ten powinien być rozpowszechniony we wszystkich lokalach handlowo-śniadankowych i restauracyjnych, gdyż jakościowo przewyższa znacznie dotychczasowe wyroby działając odżywczo na organizm ludzki i będąc polecanym przez lekarzy.

KONSULAT CZESKI donosi, iż Dyr. Praskich Targów zdecydowała się do wysłania specjalnego naciągu wystawowego do krajów Bałkańskich, celem ułatwienia zagranicznym interesantom zapoznanie się z wyrobami czesko-słowackimi. Według dotychczasowych dyspozycji złożony będzie pociąg ten z 25—30 wystawowych wagonów, do których dotaczony będzie wóz sypialny i restauracyjny dla personelu wystawy prowadzącego.

Dyrekcja P. V. V. postara się, ażeby zagraniczni interesenci zostali o przyjeździe pociągu odpowiednio poinformowani.

Odnośnie do jesiennego targu międzynarodowego w Pradze oddział wystawowy zwraca uwagę, że blankiety zgłoszenia trzeba ściśle wypełnić we wszystkich rubrykach, z których ani jedna nie jest zbędna. Zgłoszenia niezupełne wrazone jest błędem zwracać celem dopełnienia wskutek czego się załatwienie zgłoszenia niepotrzebnie przedłuża.

W programie budowlanym P. V. V. jest w tym jeszcze roku wybudowanie dachów kilku pawilonów ogólnego obszaru 12.000 m.; zgłoszenia firm chętnych do wystawiania ich wyrobów przyjmuje się w biurach P. Targów, Praga I Staromestke Namesti.

DLA CIERPIĄCYCH NA RZEZACZKĘ (TRYPER). Powszechnie znane ze swej skuteczności kapsułki francuskie Eumikline z laboratorium Dr Leprieux'a w Paryżu znajdują się w sprzedaży we wszystkich aptekach i składach aptecznych. Uwaga: Zatwierdzone przez Okręgowy Urząd Zdrowia za Nr. 24, 12 października 1919

Kierownik wydziału śledczego złodziejem.

Stanisław Gądzynski, kierownik ekspozytury wydziału śledczego R-go komisariatu policji w Warszawie, stanął przed warszawskim sądem okręgowym jako oskarżony o przywłaszczenie sobie depozytu w kwocie 53.000 mk.

Jakkolwiek G. w toku śledztwa zwrócił pieniądze przywłaszczone, skazał Gądzynskiego na 8 lat ciężkiego więzienia z wszelkimi skutkami prawnymi.

Była trajlina dworu przed sądem.

Przed sądem apelacyjnym w Warszawie toczy się sprawa Aleksandry Dybowskiej, vel Korwin-Piotrowskiej, b. frejliny dworu petersburskiego, żony osobistego adjutanta cara Mikołaja II — oskarżonej o zamordowanie swej ciotki Pauliny Sobolewskiej w Warszawie przy ul. Czackiego 14 w grudniu z. r.

Od wyroku sądu okręgowego, mocą którego Dybowska z zarzutu morderstwa została uniewinniona i skazana tylko za kradzież futer i kosztowności na 3 miesiące więzienia, odwołał się urząd prokuratorski, żądając podniesienia kary za kradzież, oraz ukarania za spowodowanie rozstroju zdrowia, którego skutkiem była śmierć Sobolewowej.

Ruch giełdowy.

(strn) Pewne oznaki zdaje się wskazywać, że nasz rynek pieniężny przyszedł już opamiętania w „siabosci” dla walut zagranicznych. Zwyczajna nie ustala, spekulacja dewizowa zaczyna się cofać powoli do punktu wyjścia.

W związku z tem można było zaobserwować pewne ożywienie na rynku papierów wartościowych. Akcjami przemysłowo-budowlanymi dokonano dość znacznej liczby transakcji, które wprowadziły w obrót kilka już od dłuższego czasu leżących odłogiem papierów. Nadto robiono obroty trzema gatunkami papierów lokacyjnych.

CEDULA KURSOWA GIEŁDY KRAKOWSKIEJ z dnia 30 maja 1921 r.
Waluty i dewizy: Dolary St. Zjedn. kupno 970, sprzedaż 1010, trans. 970—1010. Franki francuskie kupno 83, sprzedaż 86, trans. 85—90, Franki

szwajcarskie trans. 170—190. Funty czterlingi kupno 3800, sprzedaż 4000, Marki niemieckie kupno 16, sprzedaż 17, trans. 16,25—17,25. Korony austriackie kupno 1,70, sprzedaż 1,80, trans. 1,75—1,85. Korony czesko-słowackie kupno 14,50, sprzedaż 15,50, trans. 14,30—15,80. Lej rumuńskie kupno 16,50, sprzedaż 17,50, trans. 17—18. Liry włoskie kupno 50, sprzedaż 54, trans. 52—56.

Akcje Tow. handl. i przem.: Polskie Tow. handl. P. T. H. I—III em. ofiar. 800, żąd. 850, trans. 825—830, IV em. ofiar. 750, żąd. 800, Zegluga Polska ofiar. 475, żąd. 525, trans. 500, Zieleniewski ofiar. 6200, żąd. 6500, trans. 6300, Ska akc. Budowy Parow. II em. ofiar. 2000, żąd. 2200, „Lamiesz” fabryki maszyn rolniczych ofiar. 4500, żąd. 4800, „Trzebina” fabr. maszyn i narz. roln. I—III em. ofiar. 2300, żąd. 2500, trans. 2430, „Automotor” fabryka samochodów ofiar. 1900, żąd. 2100, „Górka” fabryka cementu ofiar. 6400, żąd. 6600, trans. 6500, Gal. akc. Zakłady Gór. Siersza ofiar. 4800, żąd. 5200, trans. 4940, Polska Nafta I—III em. ofiar. 1450, żąd. 1700, trans. 1475—1650, Elektrownia w Sierszy ofiar. 1700, żąd. 1900, trans. 1750—1830, wszechne zakłady budowl. ofiar. 900, żąd. 1000, Fabr. przetworów tłuszcz. w Trzebinii ofiar. 2500, żąd. 2700, trans. 2600, „Krakus” Zjedn. fabr. przetworów wysokowych ofiar. 3600, żąd. 3800, Fabryka porcelany w Cmielowie ofiar. 3600, żąd. 3800.

Warszawa. (T. M.) Sytuacja na giełdzie warszawskiej nie zmieniła się, kursy się utrzymały. Waluty zagraniczne przy dużych obrotach się obniżyły. Przeważała tendencja zniżkowa. Listy zastawne ziemskie i miejskie podniosły się. Rublami obrotów nie dokonywano.

Waluty: Dolary St. Zjedn. trans. 987—994, sprzedaż 997, poszuk 960, Marki niem. trans. 16,27 i pół.

Warszawa, Dnia 30 b. m. przedpołudniem kurs marki polskiej w Gdańsku wynosił 6,40 do 6,45. Przekazy na Warszawę 6,05 do 6,10. W Berlinie płacono za markę polską 6,50, w Gdańsku za dolara płacono 61 3/8 do 61 5/8.

Zurych, 30 maja. (PAT.) Końcowe kursa dewiz: Berlin 9,15, Londyn 22,17, Bruksela 47,40, Chrystianowa 87, Praga 8,20, Bukareszt 9,40, Holandia 197,50, Paryż 47,40, Kopenhaga 100,80, Madryt 74,25, Budapeszt 2,05, Warszawa 0,57, Nowy Jork 363,50, Mediolan 9,90, Sztokholm 180,75, Buenos Aires 185, Zagrzeb 45, Wiedeń 1,37 i pół, Austr. stempl. 1,02.

Reklama
dźwignią handlu.

Król i szycie.

Z powodu podrozenia robót krawieckich, każda praktyczna Pani może w krótkim czasie wyuczyć się kroju i szycia w szkole kroju „Józefina”, ul. Długa 11.
Kurs zacznie się 2 czerwca 1921. 4300

ZAKŁAD KRAWIECTWA DAMSKIEGO
J. KALAFARSKIEGO
Kraków, Szewska 12

Najszkowniej wykonywa kostiumy, płaszczyki spacerowe, spódnice i t. d. krojem francuskim i angielskim z materiałów własnych i powierzonych. 4170

Dla przejezdnych zamówienia wykonywa w 2 dniach.

Jedyny najtańszy dom handlowy
IGNACY CYPRES
Kraków, ul. Szewska 13/11 G.

polca niklowy system Roskopf mk 1000.
Budzik z przedwoj. werkiem mk 1200. Skrzypce zesmyczkiem mk 3000 i wwyż. Harmonie wiedeński model, jednorzędówka mk 8000, dwurzędówka mk 5000. Trąby akordeonowe mk 1000, 1200. Dyamenty do szkl. mk 600, 700. Brzytwy mk 500, 600, 700. Maszynki do włosów mk 600, 700. Maszynki do aamogotenia mk 500, 600. Pas do brzytwy mk 80. Kamień mk 80. Pudła do skrzypiec mk 1200, 1800. Wysyłka za zaliczką. **Cennik ilustrowany z nadesłaniem 10 mk przekazem. Kupuje złoto i srebro. 3485**

GARNKI LANE EMALIOWANE
najlepszego wyrobu krajowego dostarcza hurtownie 4191

POLSKIE TOWARZYSTWO HANDLOWE
ODDZIAŁ STALI I NARZĘDZI
Kraków, ulica Sławkowska 1. 1.
Oferty na żądanie. Oferty na żądanie.

LEP na MUCHY marka MORT
sporządzony według gatunku amerykańskiego, arkusz 22 x 22 mk 6, przy odbiorze 200 sztuk 25% rabatu.

WEINDLING, Krakow, ul. Grodzka 26

F A T

ŻE JEDYNIENIE NAJLEPSZE MYDŁO DO COLENIA I DO PRANIA JEST FABRYKI „F A T”

STENOGRAF POLSKI (Nr. 2, rok II), organ Instytutu Stenograficznego i Centralnego Związku Stenografów bardzo ciekawy wyszedł. Roczna prenumerata: Mk. 100— Administracja Warszawa, Krucza 16/13. Kraków: Gebethner, Krzyżanowski. 4315

SKRADZIONO dnia 28 maja 1921 roku, portfel z dokumentami wojskowymi i cztery odpisy świadectw na nazwisko Twardosz Ignacy, ur. w r. 1891, z Krakowa, zamieszkały przy ulicy Królowej Jadwigi 78. Dokumenta unieważnia się. 4320

SKRADZIONA kartę odroczenia na nazwisko Sniegowski Aleksander, Kraków, unieważnia się. 4318

MENDELSTEINLAUFKEMPLER, przechodząc rynkiem w Nowym Sączu, zgubił kartę zwolnienia z lutego 1921 r., I pułku Strzelców, unieważnia kartę. 4317

PLUGI motorowe, parowe maszyny rolnicze, urządzenia oraz naczynia mieczarskie, Motory, Turbiny, Lokomobile, poleca „Pilot” Lwów, Batorego 4. 4068

OBRABIARKI wszelkich systemów do drzewa, metali, młoty sprężynowe, parowe, Narzędzia dla każdej gałęzi przemysłu poleca „Pilot” Lwów, Batorego 4. 4069

TARTAKI kompletne obrabiarki do drzewa, metali. Urządzenia młynskie, Lokomobile, Motory, Urządzenia rozmaitych fabryk poleca „Pilot” Lwów, Batorego 4. 4070

MOTOR DIESLA 39 HP używany oraz inne okazynie do nabycia. „Pilot”, Lwów Batorego 5. 4040

ZGUBIONE papiery wojskowe na nazwisko Szafraniec Tomasz, Krzywaczka unieważnia się. 4297

SŁYNNNE TRAKTORY ROLNICZE CLETRAC

systemu czołgowego, na taśmach, fabryki The Cleveland Tractor Comp., niezbędne i jedyne dla rolnictwa, przemysłu górniczego i kopalń

poleca 4190

„ESHAPE”, Kraków, Pijarska 4.

WYŁĄCZNE ZASTĘPSTWO NA CAŁĄ POLSKĘ.

800 m. b. rur kutych 5" PION PRZEDSIĘBIORSTWO techniczno-handlowe z flanszami i kolanami, patent. spajane, zaraz Lwów, Zamarzynów, ul. Lwowska 48.

Precz z drogimi lakierami! PASTA DO OBUWIA „RODA”

czyni ze zwykłych bucików lakiery, chroniąc przytem od popękania i nadaje obuwiu elastyczność. Używajcie więc tylko pasty do obuwia „RODA” która przewyższa wszelkie inne produkta.

W SZĘDZIE DO NABYCIA!

Fabryka wyrobów chemicznych „ROPA” Ska z ogr. odpow.

Oddział past „RODA” 295

Radymno. Biuro: Przemysł, ul. Czarneckiego 25 (skr. poczt. 25).

TOWARY KOLONIALNE

mydła toaletowe i perfumy, mydło do prania i t. d. po cenach umiarkowanych hurtownie poleca 3868

Dom Handlowy „P. U. G.”

w Krakowie, ul. Dietla 65.

Wielka firma w Krakowie poszukuje zaraz

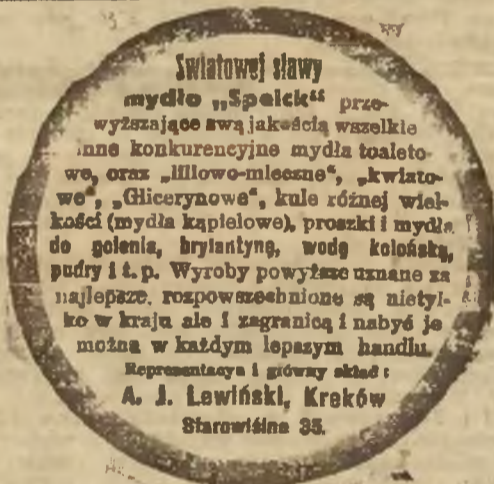
buchaltera

władającego językiem polskim i niemieckim i polsko-niemiecką korespondentkę

Reflektuje się tylko na pierwszorzędną sily. Łaskawe zgłoszenia pod „F. P.” do Powszechnego Biura Reklamy „Prasa”, Kraków, Karmelička 16. 4319

Chcę kupić majątek ziemski

w ładnej okolicy niedaleko od stacji Kolejowej, zaliczyć gotówkę do 4-rech milionów mk. pol. Oferty szczegółowe: Krynica, poste restante „B. B.” 4316

Swiatowej sławy mydło „Spalck” przewyższające swą jakością wszelkie inne konkurencyjne mydła toaletowe, oraz „Młowo-mleczne”, „kwiatowe”, „Glicerynowe”, kule różnej wielkości (mydła kąpielowe), proszki i mydła do golenia, brylantynę, wodę kolońską, pudry i t. p. Wyroby powyższe uznane za najlepsze, rozpowszechnione są nie tylko w kraju ale i zagranicą i nabyć je można w każdym lepszym handlu. Reprezentacja i główny skład: A. J. Lawiński, Kraków Starowilna 35.

Podkowy letnie lekkie, około 40.000 sztuk w różnych wielkościach, gwoździe do tychże typu angielskiego, hacce, wszelkie narzędzia do kucia koni

Dostaroza 4185

Polskie Towarzystwo Handlowe, Oddział stali i narzędzi

KRAKOW, UL. SŁAWKOWSKA 1.

Oferty na żądanie!

Ważne dla P. T. Kupców i Kółek Rolniczych.

Różne czekolady, Pomadki, Herbatniki, Biszkopty, Andruty, Cukierki, Sok malinowy poleca

J. SCHNEIDER

W KRAKOWIE. ULICA DŁUGA 28.

Zamówienia z prowincyi skutecznie się odwrotnie. 4298

Ważne dla osób powracających z Ameryki!

Zarząd Amerykańskiej Składnicy Ratunkowej w Warszawie

Hotel Bristol, ul. Karowa 4314

zawiadamia osoby, które przed powrotem do Polski zakupiły w Ameryce przekazy żywnościowe, że żywność za nie może być odebrana w Polsce w jednym z niżej podanych miejsc:

1. W Centralnem Biurze Amerykańskiej Składnicy Ratunkowej w Warszawie, Hotel Bristol, ul. Karowa.
2. W następujących filiach własnych Składnicy: w Brześciu n. Bugiem, ul. Szeroka 37, w Krakowie, ul. św. Gertrudy 27, we Lwowie, ul. Kopernika 9, w Łodzi, ul. Inżynierska 1.
3. W następujących oddziałach Polsko-Amerykańskiego Komitetu Pomocy Dzieciom: Lublin, ul. Krak. Przedmieście 56, Radom, ul. Lubelska 40, Mława, Krzywowlódzka 4, Łomża, Zielony Rynek, Ostrów Łomż., Pleck, ul. Kościuszki 3, Częstochowa, Wilno, ul. Jagiellońska 8, Sierpc, ul. Farska 22, Chełm, ul. Reformacka 4, Białystok, ul. Mickiewicza 3, Suwałki, Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 12, Nowy Sącz, ul. Lwowska 4, Jasło, Magistrat, Tarnów, ul. Matejki 672, Tarnopol, ul. Kościuszki 22, Stanisławów, Sambor, Przemysł, Kalisz, Tomaszów Rawski.

Wobec tego, że osoby powracające z Ameryki, przy zakupnie przekazów nie podały swoich przyszłych adresów w Polsce, Zarząd Amerykańskiej Składnicy Ratunkowej nie będzie mógł rozesłać jak zwykle pisemnych zawiadomień o sposobach odbioru żywności. Na życzenie Zarząd Amerykańskiej Składnicy Ratunkowej wysyła żywność pocztą lub przez towarzystwo przewozowe (jako asekurowaną) po uprzednim otrzymaniu (w liście poleconym) pokwitowanego na lewej stronie pod słowem „Endorsement” przekazu oraz dokładnego adresu, stacyi poczt. i kolej.